

ÇEVRE YASASI		
(18/2012, 30/2014 ve 34/2020 Sayılı Yasalar)		
Madde 83 Tahtında Yürürlükte olan Su ve Toprak Kirliliği ve Hava Kalitesinin Korunması Tüzüğü'nün 60'ıncı ve 69'uncu maddelerine Dayanarak bu Yönetmeliği yapar.		
Kısa İsim	1.	Bu Yönetmelik, Derin Deniz Deşarj Yapan Tesislere Yönelik İdari ve Teknik Usuller Yönetmeliği olarak isimlendirilir.
BİRİNCİ KISIM		
Genel Kurallar		
		Bu Yönetmelikte metin başka türlü gerektirmedikçe;
Tefsir	2.	<p>“Alıcı ortam”, Hava, toprak ve su ortamları ile ilgili ekosistemleri anlatır.</p> <p>“Atık su” Kentsel atık su veya kentsel atık su ile endüstriyel atık su karışımını anlatır.</p> <p>“Bakanlık”, Çevre Koruma Dairesinin bağlı bulunduğu Bakanlık anlatır.</p> <p>“Çevre Mevzuatı”, çevre ile ilgili yürürlükte olan yasa, tüzük, yönetmelik ve benzerinin bütünüdür.</p> <p>“Daire”, Çevre Koruma Dairesi'ni anlatır.</p> <p>“Debi”, Bir akım kesitinden birim zamanda geçen suyun hacmini anlatır.</p> <p>“Derin Deniz Deşarjı”, herhangi bir suyun, alıcı ortamı deniz olan ve sahillerden belirli uzaklıklarda deniz dibine boru ve/veya difüzörlerle deşarj edilmesini anlatır.</p> <p>“Deşarj”, Arıtılmış olsun olmasın, atık suların doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama (sulamadan dönen drenaj sularının kıydan veya uygun mühendislik yapıları kullanılarak toprağa sızdırılması hariç) veya sistemli bir şekilde yeraltına boşaltılmasını anlatır.</p> <p>“Endüstriyel atık su”, Evsel atıksu veya sızan yağmur suyu olmayan, herhangi bir ticaret veya endüstri faaliyetinin yürütülmesinde kullanılan binalardan boşaltılan herhangi bir atıksuyu anlatır.</p> <p>“Evsel atık su”, Yerleşim alanları ile hizmetlerden gelen ve ağırlıklı olarak insan metabolizması ile evsel faaliyetlerden kaynaklanan atık suyu anlatır.</p> <p>“Gün”, Hafta sonları ve resmi tatil günleri haricindeki normal çalışma günlerini anlatır.</p> <p>“İç denetim”, Tesis veya faaliyetlerinin çevre mevzuatına ve izin koşullarına göre uygunluğunun, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığının tesis işletmecisi tarafından değerlendirilmesi ve rapor haline getirilmesini anlatır.</p> <p>“İşletmeci”, Bir arıtma tesisini veya bir tesisi işleten veya kontrol eden, veya arıtma tesisinin veya tesisin teknik</p>

	<p>olarak işlemesiyle ilgili ekonomik karar verme gücünün verildiği gerçek veya tüzel kişileri anlatır. Herhangi bir arıtma tesisini işleten veya kontrol eden bir belediye veya başka bir kurum da bu Tüzüğün amaçları bakımından işletmecidir.</p>
	<p>“İzin”, Bu Yönetmeliğin gerekleri ile uyumlu belirli şartlara tabi bir faaliyetin tümünü veya bir kısmını yürütebilmek için yetki sağlayan, yazılı kararın tümünü veya o kısmı veya buna benzer çeşitli kararları anlatır.</p>
	<p>“Kentsel atık su”, Evsel atık suyu, veya evsel atık su veya sızan yağmur suyu karışımını anlatır.</p>
	<p>“Kirlilik”, İnsan faaliyetleri neticesinde, su ekosistemleri veya karasal ekosistemler de dahil olmak üzere insan sağlığına veya çevre kalitesine zararlı olabilecek veya maddi malların zarara uğramasına veya kaynaklar ve çevrenin kamuya hizmet sağlanmasının ve diğer meşru kullanımlarının sekteye uğramasına neden olacak maddeler, titreşimler, ısı veya gürültünün hava, su veya karaya doğrudan veya dolaylı geçmesini anlatır.</p>
	<p>“Numune alma noktası”, Atık su numune alma noktası, atık suların toplanıp şehir atık su sistemine veya alıcı ortamlara deşarj veya boşaltım noktasını; alıcı ortam numune alma noktası ise, atık suyun alıcı ortama deşarj edilerek alıcı ortama tam olarak karıştıktan sonra numunenin alındığı noktayı anlatır.</p>
	<p>“Numune Bacası”, Atık su deşarjlarını kontrol etmek amacıyla, kolayca ulaşılabilen, çalışmaya müsait, numune almak, ölçüm yapmak ve atık su akımını takip etmek için oluşturulan yapıyı anlatır.</p>
	<p>“Önemli değişiklik” Bir arıtma tesisinin veya tesisin çevre üzerinde etkileri olabilecek bir şekilde niteliğinin veya işleyişinin değiştirilmesini veya genişletilmesini anlatır.</p>
	<p>“Sürekli atık su izleme kabini”, bundan sonra kabin olarak da adlandırılacaktır, alıcı ortama deşarj noktasında yer alan ölçüm cihazlarının ve numunelerin dış şartlardan etkilenmesini önleyecek ısı yalıtımlı yapıyı anlatır.</p>
	<p>“Sürekli atık su izleme sistemi”, tesislerin çıkış suyunun alıcı ortama karışmadan hemen önceki noktada, sürekli ölçüm ve analizinin yapılıp, verilerin gerçek zamanlı olarak Daire merkezi veri tabanına aktarılmasını sağlayan sistemi anlatır.</p>
	<p>“Tesis”, Bir veya daha fazla sanayi, turizm vb. faaliyetlerinin gerçekleştirildiği ve söz konusu yerlerde gerçekleştirilen faaliyetlerle teknik ilişkisi olan ve emisyonlar ve kirlilik üzerinde etkisi olabilecek başka doğrudan ilişkili faaliyetlerin gerçekleştirildiği sabit teknik birimi anlatır.</p>
	<p>“Uygun Arıtma”, ilgili mevzuat ve/veya düzenlemelere uygun şekilde kentsel atık suyun arıtılmasını ve bir süreç ve/veya bertaraf sisteminin kullanılmasıyla kalite amaçlarına uyacak şekilde çevreye verilmesini anlatır.</p>

		"Veri tabanı" , Yürürlükte olan Yasa'nın 66'ncı maddesinde belirtilen veri tabanını anlatır.	
18/2012 30/2014 34/2020		"Yasa" , Yürürlükte olan Çevre Yasası'nı anlatır.	
Amaç	3.	Bu Yönetmeliğin amacı, atık su yönetiminde, atık suların denize derin deşarjının olumsuz etkilerine karşı çevreyi korumak, arıtılmış olan atık suların bertaraf edilmesinde kullanılan yöntemlerin çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin en aza indirgenmesini ve deşarj yapılan atık suyun arıtılmasına, deşarjına, iznine ve izlenmesine ilişkin koşulların ve sürekli atıksu izleme sistemlerinin özelliklerinin belirlenmesi; kurulması, işletilmesi ile ilgili uyulması gereken usul ve esasların belirlenmesini sağlamaktır.	
Kapsam	4.	(1)	Ters ozmoz, soğutma suyu ve/veya Dairenden izinlendirilmiş arıtılmış atık suyu derin deniz deşarj yapan tüm mevcut ve/veya yeni tesisler ve/veya Dairenin onaylayacağı gönüllü olarak Sürekli Atık Su İzleme Sistemi kurmak isteyen tesisler bu Yönetmelik kapsamındadır.
		(2)	Toplu konutlar bu Yönetmelik kapsamı dışındadır ve bu konutların arıtılmış atık su dahil derin deşarj yapmaları yasaktır.
	5.	Bu Yönetmelik aşağıda belirtilen hususları kapsar:	
		(1)	Başvuru ve izin prosedürleri,
		(2)	İzin koşulları,
		(3)	Sürekli Atıksu İzleme Sistemi kurulması,
		(4)	Kurulacak olan Sürekli Atıksu İzleme Sisteminin özellikleri ve şartlarını.
İKİNCİ KISIM			
Yükümlülükler ve İzinler			
Atıksu Deşarj İzin Genel Yükümlülüğü	5.	(1)	Ters ozmoz, soğutma suyu ve Dairenden izinlendirilmiş arıtılmış atık suyu derin deniz deşarj yapan tüm mevcut ve/veya yeni tesisler ve/veya Dairenin onaylayacağı gönüllü olarak Sürekli Atık Su İzleme Sistemi kurmak isteyen tesisler bu Yönetmelik kapsamındadır ve Daire'den çıkış suyu kalitesini ve diğer şartları kapsayacak izin almak ve sürekli atık su izleme sistemi kurmak zorundadır.
		(2)	Deşarj izni alacak ve/veya almak isteyen gerçek veya tüzel kişiler Daire'ye yazılı bir başvuru yaparak izin almak zorundadır.
		(3)	Daire'den atık su deşarj izni almayan tesislere işletme izni, ruhsat veya onay verilemez, verilmişse geri alınır.
Atık Su Deşarjı İzin Başvurusu	6.	(1) Bir izin başvurusu aşağıda verilenleri içermelidir :	
		(1)	Arıtma tesisinin bulunduğu alanın adresi;

			(2)	Aritma tesisinin bulunduğu alanı, arıtma tesisin konumunu, ve önerilmiş olan ve/veya hali hazırda deşarj noktalarını gösteren bir harita veya plan
			(3)	Aritma tesisinin konumu ve dahil olduğu belediyenin ismi,
			(4)	Aritma tesisi kapasitesi ve proses şeması;
			(5)	Aritma tesisinden yapılan ve/veya yapılacak olan deşarjların niceliği, niteliği ve deşarj noktası,
			(6)	Varsa numune alma noktaları ve/veya kurulması planlanan numune alma noktaları;
			(7)	Başvuru sahibinin başvurunun değerlendirilmesi sürecinde dikkate alınmasını istediği tüm ek bilgiler;
			(8)	Acil durumlarda yapılacak işlemler ve arıtma tesisinin kazaları önleyip, sonuçlarını kısıtlamak için gerekli tüm önlemlerin alındığı bir şekilde işletildiğini temin eden önlemler;
			(9)	Çevresel Etki Değerlendirme veya Çevresel Etki Değerlendirme Ön Araştırma raporu var ise konu rapor ve taahütname;
			(10)	Tesisin geriye dönük var olan en az bir (1) yıllık iç izleme verileri, atık su karakteri ve girişim unsurları
			(11)	Derin deşarj hattı ile ilgili detay proje
			(12)	Sürekli atık su izleme sistemi proje başvuru dosyası.
		(2)		Başvuru ile ilgili Başvuru Forum Örneği Ek 1'de verilmiştir.
Atık Su Deşarjı İzin Başvurusunun Değerlendirilmesi	7.	(1)		Bir başvuru iki adet basılı nüsha ve bir adet elektronik nüsha olarak ibraz edilir. Daire başvuruyu bir ön denetime tabi tutar.
		(2)		Başvurunun ibraz edilmesiyle beraber, başvuru sahibine başvurusuna ait dosya numarasının bulunduğu bir belge verilir.
		(3)		Daire, başvuruyla ilgili, gerekli gördüğü takdirde diğer kurum ve kuruluşlardan bilgi isteyebilir.
		(4)		Daire yapılan başvuruyu en geç otuz gün içinde değerlendirir.
		(5)		Daire, başvuru belgelerinde belirtilen durum ile fiili durumun örtüşmesini kontrol etmek üzere tesisi ziyaret edebilir. Daire, başvuru sahibine ilaveten, ilgili kurum veya kuruluşları da saha ziyaretine katılmaları için davet edebilir.
		(6)		Ön denetim veya tesisteki ziyaret sırasında başvurunun gereklilikleri yerine getirmedeğinin saptanması halinde, başvuru sahibinden başvurunun eksikliklerini otuz gün içerisinde

			tamamlaması talep edilmelidir. Talep üzerine, Daire bu süreyi uzatabilir. Başvuru sahibinin belirli vade içerisinde istenenleri ibraz etmemesi halinde, sürecin iptal edildiği yazılı olarak başvuru sahibine iletilir.
Kamunun Görüşlerinin Alınması 27/2013	8.	(1)	İzne yönelik tamamlanmış bir başvuru, halkın ve başvurudan etkilenme olasılığı bulunan komşuların bilgi edinmesi amacıyla kamunun erişimine açılır. Bu amaç doğrultusunda, Daire kendi internet sayfasında sözkonusu başvurunun bir duyurusunu yayınlar. Aynı başvuru Daire'nin binası dahilinde halkın erişimine açılır.
		(2)	Duyurulduğu tarihten itibaren on günlük bir süre boyunca herkesin başvuruya yönelik yazılı yorumda bulunmasına izin verilir. Bu süre sonunda Daire'ye herhangi bir yorum göndermeyen kurum, kuruluş veya gerçek kişilerin başvuruya yönelik hiçbir yorumunun olmadığı kabul edilir.
		(3)	Halkın yapmış olduğu yazılı görüşler Daire tarafından değerlendirilir ve uygun olanları izne koşul olarak eklenir.
		(4)	Mevcut tesislerin izin alma sürecinde de bu madde kuralları uygulanır.
Atık Su Deşarj İzin Reddedilmesi ve İzin İçin Bir Başvuruda Göz Önünde Bulundurulacak Gereklilikler	9.	(1)	Bir atık su arıtma tesisinin bu madde kurallarına uymadığı takdirde, Daire işletme için izin vermez.
		(2)	Atık su arıtma tesisi yürürlükteki mevzuatın ilgili bütün gerekliliklerine uyum göstermek zorundadır.
		(3)	Atık su arıtma tesisinin yönetimi, o iş yerini teknik ve mali olarak yönetme yetkinliği olan gerçek bir kişinin elinde olmalıdır.
		(4)	Atık su arıtma tesisi kazaları önleyip, sonuçlarını kısıtlamak için gerekli önlemlerin alınacağı şekilde işletilir.
		(5)	Daire'nin istediği diğer koşulları yerine getirmelidir.
Atık Su Arıtma Tesisi Asgari İzin Koşulları	10.		Bir atık su arıtma tesisi izni asgari olarak aşağıda belirtilen koşulları içerir:
		(1)	Arıtılabilecek olan atık su miktarı,
		(2)	Arıtma tesisinden deşarj edilecek olan arıtılmış atık suların sınır değerleri,
		(3)	İzleme ve denetleme prosedürleri,
		(4)	Arıtma tesisinin kazaları önleyip, sonuçlarını kısıtlamak için gerekli tüm önlemlerin alındığı bir şekilde işletildiğini temin eden önlemler,
		(5)	İzinde belirtilen sürede Daireye rapor vermek için işletmeciyeye gerekli olan rapor gereklilikleri;
		(A)	Arıtılmış atık su miktarları,

		(B)	Aritılmış atık suyun izleme sonuçları,
		(C)	Aritılmış atık suyun güzergahı ve
		(Ç)	Aritma çamuru yönetimi.
		(6)	İç denetim zorunluluğu olup olmadığını, var ise iç denetim koşulları;
		(7)	Deşarjdan önce denetlenmesi ve numune alınması amacıyla kullanılacak uygun nokta veya noktalar;
		(8)	Numune alma noktası, numune bacası, debi ölçer, ve diğer konular;
		(9)	Derin deşarj hattı ile ilgili kurallar
		(10)	Kurulacak olan Sürekli Atık Su İzleme Sistemi teknik özellikleri ve sistem ile ilgili diğer prosedürler,
		(11)	İzleme yöntemleri
		(12)	Dairenin uygun göreceği diğer ek koşullar.
Atık su Arıtma Tesisi İzni Ek Koşulları	11.		Daire gerekli gördüğü hallerde izne ek koşullar koyabilir:
		(1)	Alıcı ortamın çok yoğun bir şekilde kirletilmiş olduğu bölgelerde alıcı ortam deşarj standartları öngörülen sınırların ötesinde kısıtlanabilir.
		(2)	Bir alıcı ortama atık su deşarjından dolayı bazı olumsuz etkilerinin oluştuğunun belirlenmesi halinde veya bu deşarjdan dolayı zarar görmesi muhtemel olan üçüncü kişiler, Daire'ye başvurarak izne itiraz etme hakkına sahiptir. Bu itiraz uygun bulunduğu takdirde, deşarj yapanların gerekli iyileştirmeleri yapmaları zorunludur.
Mevcut Arıtma Tesisleri Atık su Deşarj İzni Alma Zorunluluğu	12.	(1)	Mevcut atık su arıtma tesisleri de bu Yönetmelik kurallarına uygun bir şekilde izin almak ve sürekli atık su izleme sistemi kurmak zorundadır.
		(2)	Daire, başvuruyu bu Yönetmelik kurallarına göre değerlendirip sonuçlandırır.
		(3)	Mevcut gönüllü tesisler, son on iki ay tam çalışır olduğunu belgelerle göstermeli ve bu süre içinde atık su deşarj standartlarını sağladığını belgelerle ispatlayıcı belgeleri sunmakla yükümlüdür. Daire bu konuda yerinde denetimler yaparak gerekli tespitleri yapar.
		(4)	İzni alan işletmeler, izinde belirtilen koşullara uymak zorundadır.
Mevcut arıtma tesisleri atık su deşarj izninin reddi	13.	(1)	Yönetmelik kurallarını yerine getirmeyen ve/veya getiremeyen işletmelerin izin başvuruları reddedilir.
		(2)	Dairenin teknik gerekçe ile uygun görmediği başvurular, gerekçeleri ile birlikte reddedilir.
		(3)	Daire, bir başvuru sahibinin konu arıtma tesisini izin koşullarına uygun işletecek yeterli teknik ve mali yeterliliğe sahip olmadığı yönünde bir görüşe sahip ise izin vermez

		(4)	İzni reddedilen işletmeler, red koşullarında belirtilen sürede faaliyetlerine son vermek zorundadır.
Atık Su Arıtma Tesisi Deşarj İznine Yönelik Karar	14.	(1)	Atık su arıtma tesisine yapılacak deşarj izninde Daire, koşullar içeren bir deşarj izni verme yönünde veya deşarj izni verilmemesi yönünde karara varır.
		(2)	İzin verilecek ise bu Dairenin belirleyeceği koşulların izinde yer alması gerekir.
		(3)	Daire yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca aldığı kararı, karar alındığı tarihten itibaren on beş (15) gün içerisinde başvuru sahibine yazılı olarak bildirir.
		(4)	Ret kararında tüm gerekçeler başvuru sahibine bildirilmelidir.
		(5)	Başvuru uygun görülüp izin verilecek ise ilgili Belediye ve diğer kurumlara izin verildiği yazılı olarak bildirilir.
		(6)	Daire izne yönelik kararın bir nüshasını veri tabanına yerleştirir ve Daire'nin internet sayfasında yayınlar.
		(7)	İzin formu örneği Ek 2'de verilmiştir.
ÜÇÜNCÜ KISIM			
İzinlerle İlgili Diğer Kurallar			
İzinin Geçerlilik Süresi ve Koşullarının Gözden Geçirilmesi ve Güncelleştirilmesi	15.	(1)	İzinin geçerlilik süresi asgari bir yıl, azami beş yıldır. İzinin süresi; başvuru yapılan projenin büyüklüğü, atık suyun niteliği, alıcı ortamın hassasiyet durumu, tesisin bir önceki izin süresince gösterdiği performansa göre Daire tarafından belirlenir.
		(2)	Daire, verilen izin koşullarını azami beş yılda bir olmak üzere verilen izin süresi sonunda periyodik şekilde gözden geçirir.
		(3)	Yukarıdaki (2)'inci fıkrada belirtilen gözden geçirme sonucunda Daire'nin izin koşullarının güncelleştirilmesi gerektiğine karar vermesi halinde, koşullarını güncelleştirir ve işletmeciyi bilgilendirir.
		(4)	Yukarıdaki (3)'ncü fıkra saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki hallerde Daire verilen iznini gözden geçirir ve gerekli olması durumunda, iznin koşullarını güncelleştirir:
		(A)	İzin kapsamındaki tesisin sebep olduğu kirliliğin etkileri önemlidir ve iznin halen mevcut olan deşarj sınır değerleri gözden geçirilip düzeltilmeli veya yeni deşarj sınır değerleri izne dahil edilmelidir;
		(B)	Tesisten deşarjlar, iznin koşullarına aykırı düşmesine sebep olacak veya sebep olabilecek nitelikte ise;
		(C)	Deşarj izninin koşullarında bir değişiklik gerektiriyor ise;
		(Ç)	Çevrenin korunmasına yönelik Daire, ek koşulu izinde bir değişiklik gerektiriyor ise

		(D)	İzninin koşullarında bir değişiklik yürürlükteki mevzuat uyarınca gerekli ise.
		(5)	Yukarıdaki (4)'ncü fıkra kapsamındaki durumlarda, izin koşullarında değişikliklerin gerçekleşmesini müteakip arıtma tesisinin işletiminin devam edebilmesi için, işletmecinin izin koşullarının değiştirilmesi yönünde başvuru yapması gerekeceği Daire tarafından işletmeciye bildirilir.
		(6)	İzin koşullarının değiştirilmesi amacıyla yapılan bir başvuru, yeniden yapılan bir başvuru kapsamına girer ve bununla beraber, "izin başvurusu" ifadesi yerine "izin koşullarının değiştirilmesi için başvuru" ifadesi kullanılır.
		(7)	İznini veya sözkonusu izin içerdği koşulları güncelleştirme kararı alması durumunda Daire, izindeki güncelleştirmeyi ve güncelleştirmenin yürürlüğe gireceği tarihi açıkça belirterek, işletmeciye yazılı olarak bilgilendirir. Daire, aynı zamanda güncelleştirilmiş iznin bir nüshasını arıtma tesisinin işletmecisine gönderir.
		(8)	Herhangi bir izin Dairenin açıkça belirteceği bir süre boyunca geçerlidir.
İzninin Devri	16.	(1)	Dairenin verdiği bir izin, Dairenin onayı olmaksızın, bir işletmeciden ikinci bir kişiye devredilmez.
		(2)	Yukarıdaki (1)'inci fıkra genel itibarıyla saklı kalmak kaydıyla, bu Kısım kapsamındaki bir tesisin işletmecisinin iznini diğer bir kişiye devretmek istemesi durumunda, işletmeci ve sözkonusu ikinci kişi izin devri için Daire'ye ortak bir başvuruda bulunurlar.
		(3)	Yukarıdaki (2)'nci fıkra uyarınca yapılan bir başvurunun ilişığında izin bir kopyası bulunur ve başvuru aşağıdakileri içerir:
		(A)	İşletmecinin adı, adresi, ve telefon numarası; ve
		(B)	Yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen ikinci kişinin adı, adresi, ve telefon numarası.
		(4)	Yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen izin devri için yapılan bir başvuru sonucunda, ortak başvuruda sözkonusu ikinci kişinin izin devrinden sonra başvuruya konu olan tesisi kontrol edecek kişi olduğu yönünde, veya başvuru sahibinin sözkonusu tesisin devredilen izin koşullarına uygun olarak işletilmesini sağlayacağı yönünde görüş edindiği durumlarda, Daire bu iznin devrini onaylar.
		(5)	Daire, yukarıdaki (4)'ncü fıkra uyarınca aldığı kararı, kararın alındığı tarihten itibaren otuz gün içerisinde, izin devri için yapılan başvurunun sahiplerine yazılı olarak bildirir. İzin devrine yönelik başvurunun

			reddedilmesinin tüm gerekçeleri ret kararında belirtilir.
		(6)	Daire, üzerinde tesisin işletmecisi olarak izin devri ortak başvurusundaki ikinci kişinin isim ve detaylı bilgilerinin bulunduğu izni tasdikleyerek iznin devrini onaylar. Devir, Daire ve başvuru sahipleri tarafından üzerinde anlaşılan tarihten itibaren yürürlüğe girer ve bu tarih Daire tarafından verilen tasdikte açıkça belirtilir.
		(7)	Yukarıdaki (2)'nci fıkrada belirtilen devir başvurusuna ilişkin, Daire, otuz günlük bir süre içerisinde, veya başvuru sahipleri ile Daire arasında yazılı olarak anlaşılabilir daha uzun bir süre içerisinde bir karara varmalıdır.
		(8)	Dairenin yukarıdaki (7)'inci fıkrada belirtilen süre içerisinde bir karara varamaması durumunda başvurunun reddedilmiş olduğu kabul edilir.
İzinlerin Yenilenmesi	17.	(1)	İşletmeci izin süresi bitmesine doksan (90) gün kala, yeni bir başvuru yöntemi ile aynı kurallara tabi olacak, Daire'ye başvuru yapmak zorundadır.
		(2)	Daire, bu başvuruyu yeni bir başvuru gibi değerlendirir.
		(3)	Yapılan değerlendirme sonucunda izni aynen yenileyebilir, ek koşul koyarak yenileyebilir veya reddedebilir.
		(4)	Eğer ret kararı verilecek ise, tesisin verilen son izin dönemindeki performansı göz önünde bulundurulmak zorundadır.
		(5)	Ret kararı verilecek ise gerekçeler açık ve net şekilde yazılmalıdır.
		(6)	Daire; alınan izne yönelik kararın bir nüshasını ve eğer olumlu ise, izin koşullarını da içeren bir izin nüshasını veri tabanına yükler ve internet sayfasında yayımlar.
İşletime Yönelik Önerilen Değişiklik	18.	(1)	Tesisin işletimine yönelik bir değişiklikten asgari iki ay önce, işletmeci önerilen herhangi bir değişikliğe ilişkin Daire'yi bilgilendirmelidir. Uygun olan hallerde Daire sözkonusu izni veya iznin koşullarını güncelleştirir.
		(2)	Tesisin işletiminde önemli bir değişiklik olan tüm önerilen değişiklikler, verilen bir izne bağlı olmalıdır.
		(3)	Bu madde kapsamında önemli değişiklik, tesisin kapasitesinin artırılması, prosesin değiştirilmesi, kirlilik yükünün artırılması ve diğer önemli sayılabilecek değişikliklerdir.
DÖRDÜNCÜ KISIM			
İzleme, Raporlandırma ve Kayıt Tutma			

İzleme	19.	(1)	Bir arıtma tesisinden yapılan deşarjlar, arıtma tesisinin işletmecisi tarafından izin koşullarına uygun olarak izlenir.
		(2)	Daire, iznin koşullarına uygunluğu sağlamak ve doğrulamak amacıyla verdiği tüm izinleri izler.
		(3)	Atık su arıtma tesislerinden yapılan deşarjların alıcı ortamı Daire tarafından izlenir.
		(4)	Tesisin veya arıtma tesisinin işletmecisi izlemeye ilişkin kayıtları asgari beş yıllık bir süre boyunca muhafaza eder.
		(5)	İşletmeler atık suların çıkış sularında izin belgesinde belirtilen aralıklarla numune alma, ölçüm ve analiz yapmak suretiyle kontrol etme, atık suların miktarlarına ilişkin bilgileri belirlemek, belgelemek ve denetimlerde beyan etmeyle yükümlüdür.
Raporlandırma Yükümlülükleri	20.	Tesis işletmecileri Daire'ye aşağıda verilenleri içeren bir yıllık rapor sunar:	
		(1)	Belirtilmiş olan süre zarfında yükümlülüklerin nasıl yerine getirildiğini veya aksini;
		(2)	Deşarjların izin koşullarında açıkça belirtildiği üzere izlenmesinden alınan sonuçlar ve izleme sırasında kullanılmış olan veri toplama metotları, kirleticilerin düzeyi ölçüldü mü, hesaplandı mı, yoksa tahmini olarak mı saptandı, ve böyle bir tahmini saptama hangi esasa dayanılarak yapıldı;
		(3)	İzin koşullarında istenmiş olan tüm diğer bilgiler.
		(4)	Daire'nin isteyeceği diğer bilgiler
Raporun Formatı	21.	Bir önceki yılı kapsayan bu rapor, işletmeci tarafından gerektiği gibi imzalanıp her yıl en geç 31 Mart tarihine kadar Daire'ye sunulur. Daire raporun formatını saptayabilir.	
Kayıt Tutma Yükümlülüğü	22.	İşletmeciler bu Yönetmelik ile ilgili, tüm raporları ve toplanmış olan ham verileri asgari beş yıllık bir süre boyunca muhafaza etmelidirler ve talep edilmesi üzerine Daire'nin erişimine açmalıdır. Buna, uygulanabilir olduğu hallerde, yazışma kayıtları, çevresel etkilerin kayıtları, uygunluk kayıtları, ve bakıma yönelik zaman takvimleri de dahildir.	
İzne ve İzin Koşullarına Riayetinin Sağlanması	23.	(1)	Daire'nin ilgili bir izne dahil edilen koşulların bundan böyle yetersiz olduğunu belirlemesi halinde veya iznin yetkilendirdiği kullanımın, insan sağlığına veya çevreye öngörülemez bir risk oluşturduğunu saptaması halinde, şu tedbirleri alabilir:
		(A)	Değişiklik bildirimini amacıyla yapabilir. İzne ilişkin koşulların değiştirilmesi;
		(B)	Değiştirilen koşullara uymak ve riski veya gerçekleşen zararı gidermek için izin sahibinin yapması gerekenleri, ve bunları hangi sürede yapması gerektiğini belirten bir düzeltme bildirimini yapabilir.

		(C)	Bir izin çerçevesinde yetkilendirilen kullanımdan kaynaklanan öngörülemez risklerin yukarıdaki önlemler aracılığıyla azaltılmadığı hallerde, Daire, gerekli olduğu gibi riskin önüne geçebilmek amacıyla izni tamamen veya kısmi olarak askıya almak askıya alma bildirimini yapabilir.
		(Ç)	Daire, bir izin sahibinin izin koşullarını veya genel olarak bu Yönetmeliğin kurallarını ihlal etmiş olduğunu, veya ihlal etmesinin olası olduğunu saptadığı hallerde, koşulun ihlali veya olası ihlali, ihlalin engellenmesi için atılması gereken adımlar ve bu adımların hangi süre zarfı içerisinde tamamlanması gerektiği ile ilgili yazılı yürütme bildirimini verebilir.
		(2)	Bir izin sahibinin bir düzeltme bildirimine veya yürütme bildirimine uymaması halinde, Daire, ilgili izni tamamıyla veya kısmi olarak iptal edebilir, gerekli telafi edici faaliyeti bizzat icra edebilir ve tüm makul masrafları izin sahibinden talep edilir.
Sürekli Atık Su İzleme Sistemi	24.	(1)	Daire, sürekli atık su izleme sistemi ile ilgili kuralları belirler.
		(2)	Sürekli atık su izleme sistemi ile ilgili detaylı kurallar Ek 3'de verilmiştir.
		(3)	Daire, yerinde tespitlerde Ek 3'de verilen detaylı kurallarda değişiklik yapabilir.
		(4)	Daire, tesislerin Dairenin sistemine bağlanması için gerekli işlemleri yapar.
		(5)	Sürekli atık su izleme sistemi ile ilgili tüm masraflar tesis sahibi tarafından karşılanır.
BEŞİNCİ KISIM			
Geçici ve Son Kurallar			
Denetim	25.		Daire personeli bu Yönetmeliğin uygulanmasını denetlemek amacıyla her türlü tesise girebilir. Denetim sırasında işletmeci ve/veya tesis personeli Daire personeli ile gerekli işbirliğini yapar. İstenen belgeleri ibraz eder ve tüm denetim sırasında gerekli kolaylığı gösterir. Bu Yönetmelik kapsamına giren bütün faaliyetlerin, Çevre Yasası ve Çevre Yasası uyarınca çıkarılan Tüzüklere uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini denetleme yetkisi Daire'ye aittir.
Yönetmeliğe Aykırılık	26.		Bu Yönetmelik kurallarına aykırı hareket edenler hakkında Çevre Yasasında belirtilen cezalar verilir.
Emirnameler	27.		Bakanlık gerekli görmesi durumunda bu Yönetmelik kapsamında belirtilen ve bu Yönetmeliğin uygulanmasını kolaylaştıracak Emirnameleri, Daire'nin önerisi üzerine hazırlar. Emirnameler Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer

Kılavuzlar	28.	Daire, bu Yönetmelikte atıfta bulunulan izinlerin uygulanması ve izinlere yönelik daha detaylı bilgiler hazırlayabilir ve mevcut tesislerle ilgili şartları detaylandırabilir ve bu Yönetmeliğin yürütülmesine ilişkin kılavuzlar yayınlabilir. Söz konusu formatlar ve kılavuzlar Dairenin önerisiyle Bakanlık tarafından genelge ile yayınlanır.
Geçici Madde 1		Mevcut tesisler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç (3) ay içerisinde bu Yönetmeliğin gereklerinin sağlanabilmesi amacıyla Daireye gerekli başvuruyu yapmak zorundadır.
Geçici Madde 2		Yönetmelik kapsamına giren Belediyelere ait mevcut tesisler bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki (2) yıl içerisinde bu Yönetmeliğin gereklerinin sağlanabilmesi amacıyla Daireye gerekli başvuruyu yapmak zorundadır.
Geçici Madde 3		Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce artırılmış atık sularını derin deşarj yapması için izinlendirilen toplu konutların verilen izinleri, en fazla on (10) yıl süre ile geçerli olabilir. Daire tarafından izin verilmiş kurumlar bu izin süreleri boyunca bu Yönetmeliğin kurallarına uymakla yükümlüdür.
Yürütme Yetkisi	29.	Bu Yönetmelik, Bakanlık tarafından yürütülür.
Yürürlüğe Giriş	30.	Bu Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

EK 1: BAŞVURU FORMU ÖRNEĞİ

ÇEVRE KORUMA DAİRESİ

ATIK SU İZİNİ

ÖRNEK BAŞVURU FORMU

BİRİNCİ KISIM	
GENEL BİLGİLER	
Başvuruyu yapan kişi:	
Şirket İsmi:	
Şirket Tescil Tarihi:	
Şirket Tescil Numarası:	
Şirketin adresi:	
Telefon numarası ve e-posta adresi:	
İmza Yetkilisinin Adı & Soyadı:	
Yetkilinin Görevi:	
Yetkilinin İmzası:	
Eğer İşletmeci farklı ise İşletmeci ile ilgili Bilgiler	
İşletme Sorumlusu Adı & Soyadı:	
Adresi:	
Telefon numarası:	
E-posta adresi:	

İKİNCİ KISIM		
TESİSLE İLGİLİ BİLGİLER		
Çalışma periyodu hakkında bilgiler:		
Toplam çalışma süresi (iş günü/yıl):		
Toplam personel sayısı:		
Sürekli veya kesikli çalışma:		
Tesisin bağlı bulunduğu belediye:		
Kullanılan su miktarları ve kaynakları:		
	Kaynağı	Miktarı (m ³ /gün)
Proses suyu		
Kullanma suyu		
Soğutma suyu		
Diğer		
Arıtma tesisinde kullanılan kimyasallar:		
Kullanılan Kimyasallar	Yıllık Kullanım Miktarı	
Arıtma tesisinin işletme kapasitesi (m ³ /gün):		
Arıtma tesisinde arıtılan su miktarı (m ³ /gün):		
Arıtılmış atık suyun niceliği (nicelik olarak son iki yıla ait eski tahlil sonuçları verilecek)		
Üretilen Arıtma Çamuru Miktarı (t/gün)		
Arıtma tesisinin coğrafik koordinatları:		

Deşarjın yapıldığı alıcı ortamın adı ve coğrafik koordinatları:	
Ham atık suyun özellikleri: (Yürürlükteki Tüzüğün Tablo 5-22 arasındaki sektörler tablosundaki parametreler esas alınacaktır.)	
Derin deşarj ile ilgili konular:	
Derin deşarj boru hattı çapı, uzunluğu ve güzergahı (gerekirse haritada verilsin)	
Seyrelme hesapları ve oranı	
Deşarj derinliği	
Difüzör özelliği	
Çevre kirlenmesine karşı alınan ve alınacak tedbirler (çamur giderme yöntemleri, vb)	
BEYANNAME	
Yukarıda sunduğum bilgilerin doğru olduğunu kabul ederim ve izin başvurum onaylandığı takdirde izinle ilgili tüm sorumluluğu üstlendiğimi beyan ederim.	
İmza yetkilisinin Adı-Soyadı	
İmzası	
Tarih	
ÇEVRE KORUMA DAİRESİ TARAFINDAN DOLDURULACAKTIR	
Teslim alan kişinin adı-soyadı	
İmzası	
Tarih	

Ek: Başvuru formu ekinde verilecek Belgeler:

NO	VERİLECEK BELGELER	MEVCUT	EKSİK
1	Genel proses akım şeması		
2	Vaziyet planı veya haritası		
3	Aritma tesisini, deşarj noktasını, numune alma noktasını gösteren harita		
4	Alıcı ortama yapılan/yapılacak deşarjın niteliğini ve niceliğini gösteren belgeler, analiz raporları sonuçları		
5	ÖnÇED / ÇED raporu var ise taahhünamesi		
6	Derin deşarj hattı ile ilgili detay proje		
7	Atık su deşarj standartlarına uyum için yapılacak işlemler		
8	Acil durum eylem planı		
9	Sürekli atık su izleme sistemi proje başvuru dosyası		
9a	Numune alma noktası ve kabinin yeri için önerilen yer, (bu yer daha sonra Daire tarafından onaylanacaktır)		
9b	Ölçüm problemlerinin/cihazlarının Türkçe olarak çalışma prensibi, dayandığı ulusal/ uluslararası standartları gösteren metot seçimi ile cihazı tanıtan diğer dokümanlar		
9c	SAİS Numune Alma Cihazı teknik özellikleri ve sertifikası		
9ç	Önceden kurulumu tamamlanmış SAİS'lerde ilave problemlerin, ölçüm cihazlarının (KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat) ve SAİS numune alma cihazının sisteme entegrasyonuna ilişkin bilgiler		
9d	Tesisin geriye dönük var olan en az 1 yıllık iç izleme verileri, atık su karakteri ve girişim unsurları		
9e	Yazılım ve veri aktarımına ilişkin tasarım		
9f	İlgili tüm diğer bilgiler		
10	Gerekli diğer tüm ek belgeler		

EK 2: İZİN FORMU ÖRNEĞİ

ÇEVRE KORUMA DAİRESİ

ATIKSU DEŞARJ İZİNİ	
İZİN İÇİN GENEL KURALLAR	
1	Hiçbir gerçek ve/veya tüzel kişi, Daire tarafından verilen geçerli bir izine sahip olmadığı sürece atık su arıtma tesisi işletemez ve/veya atık su taşımacılığı yapamaz
2	İzinin geçerlilik süresi asgari bir yıl, azami beş yıldır. İzinin süresi; başvuru yapılan projenin büyüklüğü, atık suyun niteliği, alıcı ortamın hassasiyet durumu, tesisin bir önceki izin süresince gösterdiği performansına göre Daire tarafından belirlenir.
3	Daire, verilen izninin koşullarını asgari 5 yılda bir olmak üzere periyodik şekilde gözden geçirir.
4	Gözden geçirme sonucunda Daire'nin izninin koşullarının güncelleştirilmesi gerektiğine karar vermesi halinde, koşullarını güncelleştirir ve işletmeciyi uygun olarak bilgilendirir.
5	Aşağıdaki hallerde Daire verilen iznini gözden geçirir ve gerekli olması durumunda, iznin koşullarını güncelleştirir;
a)	İzinin kapsamındaki tesisin sebep olduğu kirliliğin etkileri önemlidir ve iznin halen mevcut olan deşarj sınır değerleri gözden geçirilip düzeltilmeli veya yeni deşarj sınır değerleri izne dahil edilmelidir.
b)	Deşarjlar, iznin koşullarına aykırıdır veya aykırılığa sebep olabilecek niteliktedir.
c)	Deşarj izin koşullarında değişiklik gerekmektedir.
ç)	Çevrenin korunması maksadıyla Daire izinde değişiklik yapılması gerektiğine karar verir.
d)	Yürürlükteki mevzuatlardaki yenilikler veya değişiklikler nedeniyle izin koşulları değişmiştir.
6	Beşinci maddenin kapsamındaki durumlarda, izin koşullarında değişikliklerin gerçekleşmesini müteakip arıtma tesisinin işletiminin devam edebilmesi için, işletmecinin izin koşullarının değiştirilmesi yönünde başvuru yapması gerekeceği Daire tarafından işletmeciye bildirilir.
7	Daire, izni veya sözkonusu iznin içerdiği koşulları güncelleştirme kararı alması durumunda, Daire, izindeki güncelleştirmeyi ve güncelleştirmenin yürürlüğe gireceği tarihi açıkça belirterek, işletmeciyi yazılı olarak bilgilendirir. Daire, aynı zamanda güncelleştirilmiş iznin bir nüshasını arıtma tesisinin işletmecisine gönderir.
ATIK SU İZİN DEVRİ İÇİN GENEL KURALLAR	
1	Dairenin verdiği bir izin, Dairenin onayı olmaksızın, ikinci bir kişiye devredilmez.
2	Bir tesisin işletmecisinin iznini diğer bir kişiye devretmek istemesi durumunda, izin sahibi ve sözkonusu ikinci kişi iznin devri için Daire'ye ortak bir başvuruda bulunurlar.
3	Yapılan bir başvurunun ilişiginde iznin bir kopyası bulunur ve başvuru aşağıdakileri içerir:
a)	İzin sahibi işletmecinin adı, adresi, ve telefon numarası; ve
b)	İkinci kişinin adı, adresi, ve telefon numarası.

4	İzin devri için yapılan bir başvuru sonucunda, ancak ortak başvuruda sözkonusu ikinci şahsın iznin devrinden sonra başvuruya konu olan tesisi kontrol edecek kişi olduğu yönünde, ya da başvuru sahibinin sözkonusu tesisin devredilen iznin koşullarına uygun olarak işletilmesini sağlayacağı yönünde görüş edindiği durumlarda, Daire bu iznin devrini onaylar.
5	Daire, aldığı kararı, kararın alındığı tarihten itibaren otuz (30) gün içerisinde, iznin devri için yapılan başvurunun sahiplerine yazılı olarak bildirir. İznin devrine yönelik başvurunun reddedilmesinin tüm gerekçeleri ret kararında belirtilir.
6	Daire, üzerinde tesisin işletmecisi olarak izin devri ortak başvurusundaki ikinci kişinin isim ve detaylı bilgilerinin bulunduğu izni tasdikleyerek izin devrini onaylar. Devir, Daire ve başvuru sahipleri tarafından üzerinde anlaşılan tarihten itibaren yürürlüğe girer ve bu tarih Daire tarafından verilen tasdikte açıkça belirtilir.
7	Devir başvurusuna ilişkin, Daire, 30 günlük bir süre içerisinde, veya başvuru sahipleri ile Daire arasında yazılı olarak anlaşılabilir daha uzun bir süre içerisinde bir karara varmalıdır.
8	Dairenin belirtilen süre içerisinde bir karara varamaması durumunda başvurunun reddedilmiş olduğu kabul edilir.
ATIKSU İZİN YENİLEME VEYA DEĞİŞİKLİK İÇİN GENEL KURALLAR	
1	İzin sahibi, izin süresinin dolmasına 90 gün kala, yeni bir başvuru ile Daireye başvuru yapmak zorundadır. Daire bu başvuruyu yeni bir başvuru olarak değerlendirir.
2	Daire izni yenileyebilir, ek koşul koyabilir veya reddedebilir. Red kararı verilirken tesisin son izin dönemindeki performansı göz önünde bulundurulur. Red kararında gerekçeler açık ve net şekilde yazılır.
3	Daire izinle ilgili aldığı kararın bir nüshasını ve eğer olumlu ise izin koşullarını içeren evrakları veri tabanına ve/veya internet sayfasına yerleştirir.
4	Tesis işletimi veya işletme sorumlusuna yönelik bir değişiklikten asgari iki ay önce, izin sahibi Daire'yi bilgilendirir. Daire sözkonusu izni veya iznin koşullarını güncelleştirir.
5	Tesisin işletiminde önemli bir değişiklik olan tüm önerilen değişiklikler, verilen bir izne bağlı olmalıdır. Bu madde kapsamında önemli değişiklik, tesisin kapasitesinin artırılması, prosesin değiştirilmesi, kirlilik yükünün artırılması vb. diğer önemli sayılabilecek değişikliklerdir.

Genel Kuralları okuduğumu ve kabul ettiğimi beyan ederim.

İmza Yetkilisinin Adı & Soyadı:

İmzası:

Tarih:

ÇEVRE KORUMA DAİRESİ**ALICI ORTAM DEŞARJ İZİN ÖRNEĞİ**

İzin Sahibinin;

İsmi:

Adresi:

Başvuru Tarihi:

Başvuru Forum
Numarası:

Deşarj yapacak tesisin;

İsmi:

Adresi:

Deşarj yapılacak noktanın (çıkış örnekleme noktasının);

Tarifi:

Koordinatları:

Ekte harita verilecektir.

Bu izin;

tarihinde yürürlüğe girer,

tarihinde sonuçlanır,

sayfadan,

maddeden oluşmaktadır,

yılda bir yeniden değerlendirilir.

İzni onaylayan Daire Yetkilisinin;

Adı & Soyadı:

İmzası:

Tarih:

İZİN KOŞULLARI**MADDE 1: LİMİT DEĞERLER VE İÇ DENETİM KURALLARI**

Parametre	Limit Değerler				İç Denetim Kuralları		
	Değer	Birim	Yıllık Ortalama	Birim	Örnekleme Noktası	Nunume alma sıklığı	Numune ve Ölçüm Metodu
Debi		m ³ /gün		Toplam m ³	Giriş Noktası	Sürekli Ölçüm	Sayaç
BOİ ₅		mg/l		kg/gün	Giriş Noktası	Haftada 1 kez	24 Saatlik Komposit Otomatik Örnekleme
KOİ		mg/l		kg/gün	Giriş Noktası	Haftada 1 kez	24 Saatlik Komposit Otomatik Örnekleme
AKM		mg/l		kg/gün	Giriş Noktası	Haftada 1 kez	24 Saatlik Komposit Otomatik Örnekleme
TN		mg/l		kg/gün	Giriş Noktası	Haftada 1 kez	24 Saatlik Komposit Otomatik Örnekleme

TP		mg/l		kg/gün	Giriş Noktası	Haftada 1 kez	24 Saatlik Komposit Otomatik Örnekleme
pH		-		-	Giriş Noktası	Sürekli Ölçüm	Elektrot
MADDE 2: DİĞER LİMİT DEĞER KOŞULLARI							
a)							
b)							
c)							
MADDE 3: NUMUNE ALMA YÖNTEMİ							
a)	Numune tesisteki en son arıtma işleminin ardından alıcı ortama deşarj yapılmadan alınır.						
b)	Debisi 100 m ³ /gün'den fazla olan tesisler numune alma bacası inşa etmek zorundadır.						
c)	Tüm tesisler, debimetre bulundurmak zorundadır.						
MADDE 4: İÇ DENETİME DAHİL EDİLECEK PARAMETRELER							
a)	Madde 1'de verilen tüm parametreler iç izlemeye de tabiidir.						
b)	Dairenin belirlediği diğer parametreler.						
MADDE 5: DEŞARJI YASAK DİĞER MADDELER							
Bu belgede izin verilen dışında herhangi bir madde verilmesi yasaktır.							
MADDE 6: DAİRENİN TESİSE ERİŞİM VE NUMUNE ALMA HAKKI							
Daire personeli bu tüzüğün uygulanmasını denetlemek amacıyla her türlü tesise girebilir. Denetim sırasında izin sahibi ve/veya tesis personeli Daire personeli ile gerekli işbirliğini yapar. İstenen belgeleri ibraz eder ve tüm denetim sırasında gerekli kolaylığı gösterir.							
MADDE 7: TAŞMA VEYA ARIZA NEDENİYLE OLUŞAN İZİNSİZ DEŞARJLAR							
Taşma ve/veya arıza nedeniyle oluşan deşarjlar, bu izin kapsamı dışındadır ve yasaktır. Tesis taşma ve arıza olmayacak şekilde düzenlenmelidir. Uzun süreli elektrik kesintilerine karşı gerekli önlemler alınmalıdır. Pompa vb yedek parçalar tesiste hazır bulunmalıdır. Bu gibi deşarjların gerçekleşmesi neticesinde izin sahibi aşağıdakileri içeren raporunu 10 gün içerisinde Daire'ye sunmakla yükümlüdür. Bu raporun sunulması, izin sahibinin Çevre Yasası ve ilgili Tüzüklerinde bahsi geçen cezalardan veya yaptırımlardan muaf tutulacağı anlamına gelmez.							
a)	Deşarja sebebiyet veren olayın tarif edilmesi (kanal tınaklık, pompa istasyonu arıza, kanalizasyona izinsiz deşarj/bağlantı vb.)						
b)	Meydana gelen izinsiz deşarjın tahmini yaklaşık süresi ve miktarı						
c)	Yağmur suyu veya benzeri öngörülmemiş etkilerin tarifi						
d)	İşletmecisi raporu						
e)	İzinsiz deşarjın olumsuz etkileyeceği alan						
f)	Arızanın giderilmesi ve deşarjın tekrar yaşanmaması için alınacak tedbirler						
MADDE 8: ATIK ÇAMUR YÖNETİMİ							
Çamur yönetimi ile ilgili yapılan tüm işlemler kayıt altına alınmalıdır. Tesisten uzaklaştırılan çamur miktarı ve bertaraf yöntemi raporlanmalıdır.							
MADDE 9: RAPORLAMA							
İzin sahibi aşağıdakileri içeren raporunu her yıl 31 Mart tarihinde Daire'ye sunar;							
a)	Her ayı temsilen 12 her ayı için hazırlanmış iç denetim raporları						

b)	Atık çamur yönetimi,
c)	Taşma veya arıza nedeniyle oluşan izinsiz deşarj raporları
ç)	Tesislerde yapılmış (varsa) kapsamlı değişikliklerle ilgili bilgiler
MADDE 10: SÜREKLİ ATIK SU İZLEME SİSTEMİ (SAİS)	
Tesisler aşağıda belirtilenleri yapmakla yükümlüdür:	
a)	Kabinlerin kurulacağı yeri Daire koordinasyonunda belirlemekle,
b)	Kabin güvenliğinin sağlanması ile ilgili her türlü tedbiri almakla,
c)	SAİS'i ve ilgili tüm cihaz ve ekipmanları bu kurallarda belirtilen hususlara uygun olarak kurmak veya kurdurmakla,
ç)	Tüm sistemin bakım ve onarımını düzenli olarak yaptırarak, sürekli ve hatasız çalışmasını temin etmekle,
d)	Buradaki kuralların takip edilmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için tesis bünyesinde çalışan en az bir personeli SAİS'ten de sorumlu teknik personel olarak görevlendirmek ve Daireye bildirmekle,
e)	Çalışanların mesleki riskler konusunda bilgilendirilmesini, temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından ya da ilgili konuda yeterliliği olan kuruluşlardan almasını sağlamakla,
f)	TS EN ISO 15839 sayılı standarda uygun olarak kalibrasyon, bakım, performans testi ve benzeri işlemler için plan yaparak çizelge oluşturmak, söz konusu çizelgeyi kabinde bir dosyada ve sistem yazılımında saklamakla,
g)	Tüm cihazların performans testlerini, kalibrasyonlarını ve doğrulamalarını yapmak ve/veya yaptırmakla, kayıtları muhafaza etmekle,
ğ)	SAİS'e iletilen ölçüm değerleri sınır değerleri aştığında, otomatik alınmış olan numuneyi, Daire gözetiminde yetkili laboratuvara iletmekle, ve ilgili tüzüklerde yer alan tüm parametrelerin analizini yaptırmakla ve masrafları karşılamakla,
h)	Bütünleşik karşılaştırma testi için Daire gözetiminde otomatik alınan numuneyi yetkili laboratuvara ileterek ilgili mevzuatta yer alan tüm parametrelerin analizini yaptırmakla, sonuçlarını pdf formatında kabin bilgisayarında uzaktan erişime açık biçimde bulundurmakla,
ı)	Sistemin sürekli ve sorunsuz çalışabilmesi için tüm sistemin bakım ve onarımını periyodik olarak en az altı ayda bir yaptırarak, bakım ile ilgili bakım sözleşmesi yapmak ve sözleşmeyi Daireye sunmakla, sistemin düzenli olarak çalışmasını temin etmek ve ilgili belgeleri kabin içerisinde yer alan bir dosyada ve sistem yazılımında saklamakla,
i)	Tesisinde yer alacak SAİS ile ilgili; kurulum ve işleme dair her türlü bilgi ve belgeyi kayıt altına almak ve hazır bulundurmakla,
j)	Analizlerde kullanılacak cihazlara ilişkin ölçüm aralıkları, TS EN ISO 15839 standardına göre performans testlerinin yapıldığına dair sertifika, belge veya raporları yüklenici firmadan temin etmekle,
k)	Cihazların fotometrik, kolorimetrik, titrimetrik gibi ölçüm yöntemine ilişkin Türkçe bilgileri yükleniciden temin etmekle,
l)	Cihazların tüm işlevlerine ilişkin Türkçe kullanma talimatlarını temin etmekle,
m)	Cihazlarda kullanılacak tüm sarf malzeme, yedek parça ve reaktif bilgileri temin ederek muhafaza etmekle,
n)	Reaktiflerin saklama sürelerini ve bunların saklanması için gerekli olan her türlü cihaz ve ekipmanlara ilişkin bilgileri muhafaza etmekle,
o)	Cihazın çalışması esnasında ölçüm sonuçlarını etkileyecek fiziksel, kimyasal ve biyolojik girişimler, sınır değerler ve bunların önlenmesine dair yapılan tüm işlemlerle ilgili bilgileri tedarik ederek muhafaza etmekle,
ö)	Bu kurallarda adı geçen tüm standartların en güncel halini kullanmakla,

- p) Tüm kayıtları en az beş yıl boyunca saklamakla,
r) Kurulum ve işletmeyle ilgili tüm masrafları karşılamak ve vizmet alımı yoluyla sağladığı tüm iş ve işlemlerden,

MADDE 11 | DERİN DEŞARJI İLE İLGİLİ KURALLAR

- a) Derin Deniz Deşarjlarının çevresel etkileri; atıksuda, alıcı ortamda ve derin deniz deşarji hattında, derin deniz deşarj izni alan kurum, kuruluş ve işletmeler bu izinde verilen parametreler, izleme noktaları, izleme yöntemi ve numune alma aralığına göre izlenir. Yapılan izleme dalgıç tarafından kamera ile kayıt altına alınır ve kayıt Daireye sunulur.
b) Dairenin analizini isteyeceği parametreler istenilen sıklıkta ve dönemde yapılır.
c) İzleme sonuçları, her izlemeden sonra Daireye yazılı ve elektronik ortamda sunulur.
ç) İzleme sonuçlarının değerlendirilmesini müteakip, Daire gerekli görülen durumlarda izleme periyodu sıklaştırılır.
d) Yapılacak ölçüm ve analizler Daire tarafından onaylanan laboratuvarlarında yaptırılır.
e) Atıksu karakterizasyonuna uygun olan parametreler izlenir.
f) İzleme aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir:

İzleme Noktası	İzleme Yöntemi	Numune Alma Zamanı
Deşarj hattı boru boyu	Dalgıç tarafından kamera ile hattın durumu kontrol edilir.	İlkbahar ayında
Difüzör	Dalgıç tarafından tıkanıklık olup olmadığına bakılır.	İlkbahar ayında
Besleme bacası	Su seviyesi kontrol edilir, buradaki ani su artışı veya kesilmesi durumlarında müdahale edilir.	İlkbahar ayında

MADDE 12 | SON KURALLAR

Ayrıca yapılacak tüm işlemlerde Çevre Yasası, altında çıkarılan Tüzükler, Yönetmelikler, Genelgeler ve Çevre Koruma Dairesinin belirlemiş olduğu kurallara uyulması zorunludur.

DAİRE MÜDÜRÜ

EK 3: SÜREKLİ ATIK SU İZLEME SİSTEMİ İLE İLGİLİ KURALLAR

SÜREKLİ ATIK SU İZLEME SİSTEMLERİ (SAİS) İLE İLGİLİ KURALLAR BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç

MADDE 1:

Bu kuralların amacı; sürekli atık su izleme sistemlerinin özelliklerinin belirlenmesi; kurulması, işletilmesi ile ilgili uyulması gereken usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2:

Bu kurallar, atık su arıtma tesisleri, ön arıtma tesisleri, ters ozmoz tesisleri, derin deniz deşarjı yapan ve suyu ısı transferi amaçlı (soğutma-ısıtma suları) kullanarak alıcı ortama deşarj eden tesislerin çıkışlarına kurulacak sürekli atık su izleme istasyonlarının özellikleri ile kurulumuna ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3:

Bu kurallarda geçen;

- a) Alıcı Ortam: Hava, su, toprak ortamları ile bu ortamlarla ilişkili ekosistemleri,
- b) Askıda Katı Madde (AKM): Bir su numunesinde çökebilen veya çökemeyen 1 mikron ve üzerindeki büyüklükte katı maddeleri,
- c) Bakanlık: Çevre Koruma Dairesinin bağlı bulunduğu Bakanlığı,
- ç) Bütünleşik Karşılaştırma Testi: SAİS kurulumu tamamlanmış endüstriyel tesisler 3 ayda bir, evsel/kentsel tesisler 6 ayda bir olmak üzere SAİS ile eş zamanlı alınan numunelerin Dairenin belirleyeceği laboratuvara gönderilerek tesisin ilgili tüzüklerde yer alan parametrelerin tamamının analiz edilmesini,
- d) Çok Fazlı Sistemler: Yağlı, buzlu, katı partiküllü ve benzeri farklı yoğunlukta kısımlar içeren, fiziksel bileşimi heterojen olan atık suyu,
- e) Daire: Çevre Koruma Dairesini,
- f) Doğrulama: Bir metodun sertifikalı referans madde ve/veya değeri bilinen çözeltilerle teyidini,
- g) Kabin: Alıcı ortama deşarj noktasında yer alan ölçüm cihazlarının ve numunelerin dış şartlardan etkilenmesini önleyecek ısı yalıtımlı yapıyı,
- ğ) Kalibrasyon: Belirlenmiş koşullar altında, doğruluğu bilinen bir ölçüm standardını veya sistemini kullanarak diğer test ve ölçüm aletinin doğruluğunun ölçülmesi, sapmalarının belirlenmesi ve doküman haline getirilmesi için kullanılan ölçümler dizisini,
- h) Karşılaştırma: Aynı numunenin farklı bir laboratuvarda ölçüm ve/veya analiz yapılarak aynı parametre sonuçlarının mukayese edilmesini,
- ı) Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ): Bir su örneğindeki organik ve oksitlenebilir inorganik bileşikler yükseltgemek için gerekli oksijen miktarını ölçen su kalitesi ile ilgili göstergesi,
- i) Kurulu Kapasite: Atık su arıtma tesisinin proje onay dosyasında yer alan maksimum arıtılabileceği atık su miktarını,

- j) Nitrat azotu: Formülü NO₃-N olan maddeyi,
k) Nitrit azotu: Formülü NO₂-N olan maddeyi,
l) Parametre: Ölçüm/analizi yapılan değişkeni,
m) Performans Testi: SAİS'te yer alan ölçüm ve analiz cihazlarının TS EN ISO 15839 sayılı Su kalitesi - Su için hatta sensörler/analiz cihazı-Özellikler ve performans deneyi standardının güncel halinde belirtilen prosedüre göre gerçekleştirilen performans testlerini,
n) Sürekli Atık Su İzleme Sistemi (SAİS): Tesislerin çıkış suyunun alıcı ortama karışmadan hemen önceki noktada, sürekli ölçüm ve analizinin yapılıp, verilerin gerçek zamanlı olarak Daire'nin merkezi veri tabanına aktarılmasını sağlayan sistemi,
o) SAİS Proje Başvuru Dosyası: SAİS kurulmadan önce kurulum yapacak tesis tarafından bu kurallarda yer alan bilgi ve belgeleri içerecek şekilde hazırlanmış dosyayı,
ö) Sertifikalı Referans Madde (SRM): İçerisindeki bir veya birkaç türün miktarı bilinen, yüksek saflıktaki kimyasal maddeyi,
p) Sistem Onay Dosyası: Daireden ön onay alan, kurulum ve kalibrasyonu tamamlanmış sistemlere ait bilgi ve belgeleri içeren dosyayı,
r) Sistem Onayı: Sistem Onay Dosyasının kabulüne müteakip SAİS'in yerinde incelenerek Daire tarafından onaylanmasını,
s) Standart Metot: Ulusal veya uluslararası kabul görmüş metotları,
ş) SAİS Numune Alma Cihazı: SAİS'le eş zamanlı olarak numune alabilen, dijital sinyal ile otomatik numune alabilecek kabiliyette, alınan numuneyi soğutarak koruyan, otomatik sıralı soğutmalı çoklu, TS ISO-5667-10 standardına uyumlu numune alma cihazı,
t) Tesis: Atık su arıtma tesisleri, ön arıtma tesisleri, derin deniz deşarjı yapan ve suyu ısı transferi amaçlı (soğutma-ısıtma suları) kullanarak alıcı ortama deşarj eden bütün işletmeleri,
u) Yerinde İnceleme ve Denetim: SAİS'in Daire tarafından yerinde ve uygulamalı olarak değerlendirilmesini,
ü) Yetkili laboratuvar, Çevre Koruma Dairesinin belirlemiş olduğu laboratuvarı,
v) Yüklenici: SAİS'in kurulumunu yapan firmayı,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Dairenin görev ve yetkileri

MADDE 4:

Daire;

- a) SAİS kurulacak tesislerde; Proje Başvuru Dosyasını inceleme ve onay vermeye,
b) Proje Başvuru Dosyası onaylanmış sistemlerde Sistem Onay Dosyasını inceleme ve onay vermeye,
c) SAİS'te her türlü düzenleme, yerinde inceleme, denetim yapma ve yaptırım uygulamaya,
ç) Bu kurallar doğrultusunda, tesis yetkilileri ile birlikte SAİS'in kurulacağı numune alma noktası ve kabin yeri koordinatlarını belirlemeye,
d) SAİS kurulan tesisi bu kurallar kapsamında yerinde incelemeye,
e) SAİS'e iletilen ölçüm değerleri sınır değerleri aştığında veya gerek görüldüğü takdirde otomatik alınmış olan numuneyi, koruma altına alarak yetkili laboratuvara iletilmek üzere mühürlemeye,

- f) Bütünleşik karşılaştırma testi için otomatik numune alınması esnasında hazır bulunmaya ve numuneyi yetkili laboratuvara iletmek üzere koruma altına almaya, yerinde ölçülecek parametreleri ölçmeye ve mühürlemeye,
- g) SAİS'te her türlü yerinde inceleme, denetim yapma ve yaptırım uygulamaya yetkilidir.
- ğ) Dairenin belirlediği personelin ve/veya personellerin cep telefonuna ve kurumsal maillerine; SAİS numune alma cihazı ile numune alınmasına müteakip mesaj gönderildiğinde, numune alınmasını takip eden en kısa ve en uygun zamanda numuneler alınarak, yetkili laboratuvara gönderilir. Numune alma işlemi hafta sonuna veya resmi tatillere rastlaması durumunda, alınan numunelerden en son alınan numune için iş ve işlemler gerçekleştirilir.
- h) Dairece verilecek SAİS Sistem onayı; Yönetmelikte belirtilen verilerin en az on gün boyunca izlenmesi sürecinde: Daire merkezi yazılımında kayıtlı verilerin en az %80'inin geçerli veri olması, yıkama verilerinin ve haftalık yıkama verilerinin sistemde eksiksiz olarak yer alması, kalibrasyon verilerinin eksiksiz olarak yazılımda raporlanabilmesi, yazılımda yapılan çapraz sorgular ile verilerin doğruluğunun kontrol edilmesi hususlarını göz önünde bulundurarak verilir.

Tesisin yükümlülükleri

MADDE 5:

Tesisler;

- a) Kurallara uygun olarak SAİS'in kurulacağı yeri Daire koordinasyonunda belirlemekle,
- b) Kabin güvenliğinin sağlanması ile ilgili her türlü tedbiri almakla,
- c) SAİS'i ve ilgili tüm cihaz ve ekipmanları bu kurallarda belirtilen hususlara uygun olarak kurmak veya kurdurmakla,
- ç) Tüm sistemin bakım ve onarımını düzenli olarak yaptırarak, sürekli ve hatasız çalışmasını temin etmekle,
- d) Buradaki kuralların takip edilmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için tesis bünyesinde çalışan en az bir personeli SAİS'ten de sorumlu teknik personel olarak görevlendirmek ve Daireye bildirmekle,
- e) Çalışanların mesleki riskler konusunda bilgilendirilmesini, temel iş sağlığı ve güvenliği eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından ya da ilgili konuda yeterliliği olan kuruluşlardan almasını sağlamakla,
- f) TS EN ISO 15839 sayılı standarda uygun olarak kalibrasyon, bakım, performans testi ve benzeri işlemler için plan yaparak çizelge oluşturmak, söz konusu çizelgeyi kabinde bir dosyada ve sistem yazılımında saklamakla,
- g) Tüm cihazların performans testlerini, kalibrasyonlarını ve doğrulamalarını yapmak ve/veya yaptırmakla, kayıtları muhafaza etmekle,
- ğ) SAİS'e iletilen ölçüm değerleri sınır değerleri aştığında, otomatik alınmış olan numuneyi, Daire gözetiminde yetkili laboratuvara iletmekle, ve ilgili tüzüklerde yer alan tüm parametrelerin analizini yaptırmakla ve masrafları karşılamakla,
- h) Bütünleşik karşılaştırma testi için Daire gözetiminde otomatik alınan numuneyi yetkili laboratuvara ileterek ilgili mevzuatta yer alan tüm parametrelerin analizini yaptırmakla, sonuçlarını pdf formatında kabin bilgisayarında uzaktan erişime açık biçimde buldurmakla,
- ı) Sistemin sürekli ve sorunsuz çalışabilmesi için tüm sistemin bakım ve onarımını periyodik olarak en az altı ayda bir yaptırarak, bakım ile ilgili bakım sözleşmesi yapmak ve sözleşmeyi Daireye sunmakla, sistemin düzenli olarak çalışmasını temin etmek ve ilgili belgeleri kabin içerisinde yer alan bir dosyada ve sistem yazılımında saklamakla,

- i) Tesisinde yer alacak SAİS ile ilgili; kurulum ve işleme dair her türlü bilgi ve belgeyi kayıt altına almak ve hazır bulundurmamakla,
 - j) Analizlerde kullanılacak cihazlara ilişkin ölçüm aralıkları, TS EN ISO 15839 standardına göre performans testlerinin yapıldığına dair sertifika, belge veya raporları yüklenici firmadan temin etmekle,
 - k) Cihazların fotometrik, kolorimetrik, titrimetrik gibi ölçüm yöntemine ilişkin Türkçe bilgileri yükleniciden temin etmekle,
 - l) Cihazların tüm işlevlerine ilişkin Türkçe kullanma talimatlarını temin etmekle,
 - m) Cihazlarda kullanılacak tüm sarf malzeme, yedek parça ve reaktif bilgileri temin ederek muhafaza etmekle,
 - n) Reaktiflerin saklama sürelerini ve bunların saklanması için gerekli olan her türlü cihaz ve ekipmanlara ilişkin bilgileri muhafaza etmekle,
 - o) Cihazın çalışması esnasında ölçüm sonuçlarını etkileyecek fiziksel, kimyasal ve biyolojik girişimler, sınır değerler ve bunların önlenmesine dair yapılan tüm işlemlerle ilgili bilgileri tedarik ederek muhafaza etmekle,
 - ö) Bu kurallarda adı geçen tüm standartların en güncel halini kullanmakla,
 - p) Tüm kayıtları en az beş yıl boyunca saklamakla,
 - r) Kurulum ve işletmeyle ilgili tüm masrafları karşılamak ve hizmet alımı yoluyla sağladığı tüm iş ve işlemlerden,
 - s) SAİS'ten de sorumlu tesis çalışanı personel; istasyonda günlük kontrol yapmalı ve bu kontrolünü bir liste ile kayıt altına almalı ve kayıtları istasyonda en az 1 yıl süre ile saklayarak dosyalamakla,
- Daireye karşı yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **SAİS Kurulum Esasları**

SAİS numune alma noktası ve kabin yerinin belirlenmesi

MADDE 6:

- (1) Numune alma noktası, TS ISO 5667-10 sayılı Atık sulardan Numune Alma Kılavuzu'nda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak, arıtma tesisi çıkış suyunun verildiği hat üzerinde seçilir.
- (2) Numune alma noktası seçilirken, çözünmüş gaz ve uçucu maddeler analizi etkileyebileceğinden, herhangi bir türbülansın meydana geldiği nokta numune alma noktası olarak seçilmez. Numune alma noktası, suyun akış yönünde, türbülansın meydana geldiği noktadan ileride bir yerde belirlenir.
- (3) Numune alma noktası, tesis çıkış suyunun bütününe temsil edecek şekilde belirlenir. Numune alma noktası ile analiz ve ölçümlerin yapılacağı kabinin arası mümkün olan en kısa mesafede olmak zorundadır.
- (4) Tesise ait sistemin diğer kısımlarından kaynaklanabilecek ters akışın numune alma noktasında kirlenmeye sebebiyet vermediğinden emin olunur.
- (5) Çözünmüş kirleticiler, katılar, uçucu maddeler veya yağlı yüzey katmanlarının olduğu hallerde bu birikintileri bertaraf edecek, geçerli ve temsil özelliği bulunan numuneler elde etmek üzere tasarlanmış numune alma sistemleri kullanılır.
- (6) Tesis içinde arıtma tesisi çıkış suları haricinde seyrelemeye sebebiyet verecek, yağmur suyu tahliye kanalları veya şehir içi içme suyu şebekesi haricinde işletmeye ait ayrı bir sanayi şebekesi veya soğutma amaçlı suların tahliyesinin yapıldığı sistemler var ise bu sistemler kroki üzerinde belirtilerek Daireye ibraz edilir. Ayrıca atık su hatları da kroki üzerinde belirtilerek ibraz edilir. Hatlar kroki üzerinde farklı renklerde gösterilir.

Numune alma noktası, suyun akış yönünde, bu suların karıştığı karışımından önce bir noktada tespit edilir.

(7) Numune alma noktası, tesis içerisinde arıtılmamış atık suyun numuneye karışma ihtimali dikkate alınarak seçilmelidir.

(8) Yukarıda belirtilen hususların kontrolü Daire tarafından gerçekleştirilir. Kontrol sonrasında numune alma noktası ve kabinin yeri için Daire tarafından onay verilir.

(9) Tesisten çıkan atık sularını herhangi bir arıtmaya tabi tutmadan doğrudan bir hat üzerinden deşarj eden veya ön arıtma yapan soğutma suları, derin deniz deşarjı, ısı transferi ve benzeri tesisler için numune alma noktası, tesise ait atık suyun deşarj hattı üzerinde ve alıcı ortama karışmadan hemen önce belirlenecek en uygun noktada seçilmelidir.

Numune alma sistemi için genel şartlar

MADDE 7:

(1) Numuneler, herhangi bir değişikliğe uğramaması için, TS EN ISO 5667-3 sayılı Su Kalitesi - Numune Alma - Bölüm 3: Su Numunelerinin Muhafaza, Taşıma ve Depolanması İçin Kılavuzun 3 üncü maddesinde belirtilen esaslara uygun olarak alınır.

(2) Numune alma hattının iç çapı en az 25 mm olmalıdır.

(3) Meteorolojik şartların su kalitesinde yol açabileceği değişiklikler dikkate alınarak gerekli tedbirler alınır.

(4) Paslandırıcı ve aşındırıcı sıvılardan numune alınırken bu şartlara dayanabilecek yapıda malzemeler kullanılır.

(5) Atık suyun içeriğine bakılmaksızın, numune alma noktası ile kabin arasında, teflon/paslanmaz çelik gibi dayanıklı malzemeden üretilmiş borular kullanılır ve bu borular ısı yalıtımı malzemesiyle kaplanır. İzleme sisteminde kullanılan diğer kısımlarda da korozyona karşı dayanıklı malzeme kullanılır. Söz konusu boru hattı, hareket etmeyecek şekilde sabitlenir.

(6) Hat boyunca ve ölçüm kabininde faz ayrışmasının engellenmesi amacıyla, su 0,5 m/sn ile 1,0 m/sn aralığında bir hızda pompalanmalı ve bu hız verisi elektromanyetik debimetre ile ölçülmeli, sistem yazılımından sürekli izlenebilmelidir. Kesikli sistem kullanılması yasaktır.

(7) Numune alma hattı boyunca, özellikle dirsek ve boruların bağlantı yerlerinde, numunenin kirlenmesine sebep olabilecek malzemeler kullanılmaz.

(8) Numune alma hattı kolayca temizlenebilmeli, pürüzsüz yüzeyli olmalıdır. Yıkama aşamasında, kirli su hattı ile temiz su hattı birbiriyle temas etmemelidir. Sistemdeki temiz su hattından numune alma noktasına ters akış ile temiz su deşarjı yapılarak, boru ile filtrenin de temizlenmesi sağlanmalıdır. Akışı olumsuz yönde etkileyebilecek bağlantıdan kaçınılmalı, dirsek sayısı asgari sayıda tutulmalıdır.

(9) Çok fazlı sistemlerden gelen sulardan numune alınması durumunda ortaya çıkacak sorunlara karşı gerekli tedbirler alınır.

(10) Tüm borular alınan atık su ile tamamen doldurulur. Bakım, kalibrasyon ve tamir gibi sistemin durduğu durumlarda atık su en az 5 dakika sistemden geçirildikten sonra sistemin analiz ve ölçüm yapmaya başlaması sağlanır.

(11) Numune alınacak noktanın derinliği TS ISO 5667-10 sayılı Atık sulardan Numune Alma Kılavuzu dikkate alınarak belirlenir.

(12) Büyük partiküllerin neden olacağı muhtemel tıkanmaları önlemek üzere numune alma sisteminde filtre/elek kullanılır. Söz konusu filtre veya elekler AKM parametresi ölçümlerini etkilemeyecek dizaynda, gözenek çapı 0,5-1,5 cm olacak şekilde teşkil edilir.

(13) Atık suyun akış hızının sabit olması için akış hızı ayarlanabilen, frekans konvertörlü bir tanesi yedek olmak üzere iki adet peristaltik ve benzeri pompa kullanılır. Dalgıç pompa kullanılmayacaktır.

(14) SAİS numune alma cihazı; üzerinde şifresi oluşturulabilir bir kilit sistemi ile donatılmalıdır. SAİS numune alma cihazı; en az 6 litrelik 4 adet numune alma şişelerine sahip olmalı ve numune alma şişeleri Dairenin belirleyeceği senaryolara uyum sağlayacak hacim ve sayıda ayarlanabilir özellikte olmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Sürekli Atık su İzleme Sistemi**

SAİS genel özellikleri

MADDE 8:

(1) SAİS ile; tesislerin çıkış suyunda sürekli ve otomatik olarak pH, sıcaklık, çözünmüş oksijen, iletkenlik, debi, kimyasal oksijen ihtiyacı (KOİ), askıda katı madde (AKM), Nitrit ve Nitrat parametreleri ölçülerek sonuçları periyodik ve gerçek zamanlı olarak Daire merkezi veri tabanına aktarılır. SAİS, Daire tarafından gerekli görüldüğü takdirde ilave parametreler ölçülmesine imkan verecek şekilde tasarlanır.

(2) SAİS başlıca şu kısımlardan oluşur;

a) İçerisinde analiz ve ölçümlerin yapılacağı, cihaz ve ekipmanların yer alacağı ve taban alanı içten içe en az 8 m² olan bir adet kabin,

b) Numune alma hattı, kabin içi ölçüm hattı ve kabin çıkış hattı,

c) Akış hızını ayarlayabilen, frekans konvertörlü 1 tanesi yedek olmak üzere 2 adet peristaltik vb. dalgıç harici pompa,

ç) Üzerinde sürekli izleme için kullanılacak en az 6 adet sensör yuvası, yukarı akışlı bir adet sütundan oluşan takılıp çıkarılmaya imkan veren çoklu sensör sistemi,

d) Kabin içi ölçüm hattı üzerinde yer alabilen veya çoklu sensör sistemine monte edilebilen KOİ parametresi ölçüm cihazı,

e) Kabin içi ölçüm hattı üzerinde yer alabilen, çoklu sensör sistemine monte edilebilen veya tesis çıkış suyuna direk daldırılan AKM parametresi ölçüm cihazı, (eğer kabin dışında çıkış suyuna daldırılan AKM cihazı kullanılacak ise bir kamera ile görüntülenebilmeli ve görüntüler kabin bilgisayarına aktarılabilmelidir.)

f) Kabin içi ölçüm hattı üzerinde yer alabilen, çoklu sensör sistemine monte edilebilen veya tesis çıkış suyuna direk daldırılan, fotometrik ölçüm metoduna sahip, nitrit ve nitrat parametreleri ölçüm cihazı,

g) SAİS Numune Alma Cihazı,

ğ) Derin deşarj miktarını ölçecek debimetre cihazı,

h) Ölçüm cihazlarından gelen verileri bilgisayara iletebilecek özellikte bir kontrol ünitesi veya üniteleri,

ı) Verileri depolayabilecek ve merkeze iletebilecek özellikte, yeterli donanıma sahip bir adet bilgisayar veya veri iletimini sağlayacak sistem, tarayıcı özellikli yazıcı,

i) Verilerin, Dairenin merkezi veri tabanına aktarılmasını sağlayacak internet hattı ve bağlantı için gerekli donanım.

(3) Tüm sistem kurulurken, ileride başka model ve özellikte cihazların istasyona eklenebileceği göz önünde bulundurulur.

(4) Suyu ısı transfer amaçlı soğutma ve benzeri kullanarak doğrudan bir hat üzerinden deşarj eden tesisler, pH, çözünmüş oksijen, iletkenlik ve debi parametrelerini izlemekle yükümlüdür.

SAİS sinyal durumları ve sınır değerler

MADDE 9:

- (1) SAİS ile alınacak numunelerin alınacağı sinyal durumları, sınır değerler, verilerin iletimi ve ayrıntılı diğer teknik hususlar Daire tarafından belirlenir.

Kabin özellikleri

MADDE 10:

- (1) Kabin numune alma noktasına mümkün olan en yakın mesafeye kurulur.
- (2) Kabinde sıcaklık kontrolünü ve havalandırmayı sağlayacak invertör klima bulunur. Söz konusu klima elektrik tasarrufu gözetilerek seçilir.
- (3) Kabin, ısı ve su yalıtımını sağlamak için uygun malzemeyle kaplanır.
- (4) Kabin, bir subasman üzerine oturtulur ve sabitlenir.
- (5) Kabinde kolay ulaşılabilecek bir yerde, kabin boyutlarına uygun hacimde, yangın tüpü bulunur.
- (6) Olası bir su taşmasında cihazları korumak için, kabin tabanında ölçüm hattının olduğu ıslak zemin ile bilgisayar ve kuru sistemin olduğu kuru zemin arasında tabanda en az 10 cm kot farkı bulunmak zorundadır.
- (7) İstasyonun ve cihazların yıldırımdan zarar görmemesi için paratoner bulunur. Kurulan yere yakın bir bölgede paratoner var ise Dairenin onayı ile paratoner muaf tutulabilir. İstasyonun ve cihazların yıldırımlardan zarar görmemesi için tesiste kabini etki alanı içerisinde kapsayacak şekilde paratoner bulunması yeterlidir.
- (8) Elektrik kesintilerine karşı, pompa ve klima hariç bütün sistemi en az 120 dakika besleyebilen kesintisiz bir güç kaynağı bulunur. Elektrik tasarrufu ile ilgili güneş paneli, atık su akış hızından yararlanabilen tribün vb. çözümler düşünülerek gereken tedbirler alınır.
- (9) Kabin içerisinde kabin kapısının açıldığını Daire merkezi veri tabanına iletebilecek bir sistem bulunur.
- (10) Kabin içerisinde sensörlerde meydana gelebilecek yapışkan çamur, biyofilm ve benzeri kirlenmeyi önleyebilecek şekilde otomatik basınçlı püskürtmeli yıkama sistemi kurulur. Bu otomatik yıkama sistemi, yıkamaya başlamadan önce numune hattındaki atık suyu otomatik olarak tamamen boşaltmalı ve sonrasında yıkama yapmalıdır.
- (11) Kabin içinde sıcaklık ve duman sensörü bulunur. Kabin içi sıcaklık verileri yazılıma aktarılır.
- (12) Kabin içerisinin izlenmesini sağlayan harekete duyarlı bir kamera sistemi bulunur. Bu kamera kabin kapısı açıldığında devreye girer. Kamera kabin içerisinde bulunan bilgisayara bağlanır ve kaydedilen veriler bu bilgisayarda en az bir yıllık geçmiş içerecek şekilde depolanır.
- (13) Kurulacak kabinlerin taban alanı içten içe en az 8 m² olmak zorundadır. Çok elzem durumlarda, Daire ile istişare edilerek ve onay alınarak daha küçük olabilir.
- (14) SAİS'lerin kabin dış duvarında beyaz zemin üzerine lacivert yazı ile dikey yüksekliği en az 20 cm olacak şekilde "ÇEVRE KORUMA DAİRESİ SÜREKLİ ATIK SU İZLEME İSTASYONU" yazısı ile 30x40 cm ebatlarında Daire logosu yer alır.

Cihaz özellikleri

MADDE 11:

- (1) Ölçüm ve analiz cihazlarının tümü ulusal/uluslararası standart ve metotlara göre ölçüm yapar.

- (2) Debimetreden alınan ölçüm sonuçları sisteme aktarılır.
- (3) Cihazlar, atık suyun özelliklerine uygun sıcaklık aralığında çalışabilecek özellikte seçilir.
- (4) Cihazlar, Türkçe menüli olmalı, uygun ölçüm aralığında, ölçüm verilerini kendi hafızasında saklayabilmeli ve sisteme veri aktarabilmelidir.
- (5) Çoklu sensör sisteminde akış suyunun atmosfer basıncına eşit basınçta olabilmesi için sistemin üzerinde bir miktar boşluk olmalıdır. Kolonun üstü elle açılabilir kapaklı olmalı, karşılaştırma yapılırken kullanılacak ölçüm probunun sisteme takılabilmesi için veya fiziksel bir temizlik yapılabilmesi için bu kapak kullanılmalıdır.
- (6) Ölçüm sisteminde atık suyun sürekli akışı için tahliye kanalı bulunur.
- (7) Sistemde SAİS Numune Alma Cihazı bulunur. Cihaz, sistemde herhangi bir ölçüm değeri Dairece belirlenen sınır değeri aştığında dijital sinyal ile otomatik numune alabilmelidir. Cihaz, entegre soğutmalı hava sirkülasyon ünitesi içeren, aldığı numuneleri +4°C'de koruyabilen sıralı çoklu numune alma özelliklerine sahip olmalıdır. Cihazın numune alma programı Daire tarafından belirlenir.
- (8) Sınır değeri aşıldığında SAİS Numune Alma Cihazı ile alınan numuneye Daire haricinde tesis yetkilisi veya başka taraflarca müdahale edilemez. Söz konusu numunenin güvenliği kabin içi kamera kayıtlarından Daire tarafından kontrol edilir ve tutanak altına alınır. SAİS numune alma cihazı tarafından alınan numuneler Daire tarafından en kısa ve en uygun zaman içerisinde mühürlenerek tesise teslim edilir. Alınan numunelerden biri yetkili laboratuvara, ilgili mevzuatta yer alan tüm parametrelerin analizi yapılmak üzere, gönderilir. Sonuçlar numunenin alınmasını müteakip Daire tarafından rapor edilir.
- (9) SAİS Numune Alma Cihazı kabin dışında ise harekete duyarlı, gece görüşlü kamera sistemi ile izlenir ve kayıtları yazılımda yer alır. Dijital kilit veya anahtar eklenerek güvenliği sağlanır.
- (10) Çoklu sensör sisteminde yer alan sensörler sisteme yataya mümkün olan en yakın açı ile takılır. Atık suyun niteliği ve sektörel özellikler dikkate alınarak ileride izlenmesi istenecek parametrelere ait sensörlerin entegrasyonu dikkate alınır. Sensör sisteminde yer alan her bir sensör altı saatte bir beş dakika boyunca otomatik olarak yıkanır. Yıkama temiz su veya su-hava karışımı ile basınçlı püskürtme şeklinde yapılır ve su tasarrufu göz önünde bulundurulur. Temiz su hattı girişinde filtre olmak zorundadır.
- (11) Filtre ünitesi, numune alma hattı ve çoklu sensör sisteminin temizliği; haftada bir kez 20 dakika boyunca ters akış ile temiz su geçirilerek otomatik olarak yapılır.
- (12) AKM, KOİ, Nitrit ve Nitrat ölçüm cihazlarının temizlik ve bakımı; kullanım kılavuzlarında tarif edilen periyodik bakım prosedürüne uygun şekilde yapılır, kayıt altına alınır.
- (13) Atık suyun niteliğine göre yıkama sisteminin yeterli olmaması durumunda problemler temizlik maddesi ile yıkanır ve/veya temizlemede fırça kullanılır. Yapışkan çamur oluşumunun engellenememesi halinde ise kimyasal veya ultrasonik temizleme sistemi kullanılır.
- (14) Sezonluk çalışan ve üretim sezonu dışında atık su deşarjı olmayan işletmeler için sezon dışındaki dönemde SAİS'in korumaya alınarak cihazların bekleme döneminde bozulmalarını sağlayacak uygun koşulların hazırlanması gerekmektedir. Söz konusu tesisler için tesisin devreye alınacağı ve kapatılacağı zamanın Daireye bildirilmesi, SAİS'te ölçüm kalitesi ve verilerin Daire merkezi veri tabanına aktarımında herhangi bir aksamaya mahal verilmemesi için gereken koşulların oluşturulması zorunludur.

Verilerin iletimi

MADDE 12:

(1) Tesiste, kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapılabilecek, SAİS'ten elde edilen verileri kaydedebilecek, Daire merkezine iletebilecek yetenekte bir sistem ve veri iletim yapısı bulunur. Bu sistemin, mevcut ölçüm ve analiz cihazlarının bağlı olduğu kontrol ünitesine veya ünitelerine bağlı olması gerekir.

(2) SAİS'ten elde edilen verilerin Daire merkezi veri tabanına aktarımı, Daire tarafından belirlenen format kullanılarak gerçekleştirilir.

(3) Verilerin aktarımı sırasında kullanılan tüm sistemler; kesintisiz çalışabilecek, tesisteki sisteme yapılabilecek fiziksel müdahaleleri elektronik olarak tespit edebilecek, sistemin kapatılıp açılması durumunda, log kayıt girdileri yapabilecek ve veri kaybına neden olmayacak özelliklere sahip olmalıdır.

(4) Ölçüm cihazlarından elde edilen veriler, doğrudan veri iletimi yapacak sisteme aktarılmalıdır. Arada aktarılan verilere müdahale edilmesine imkan tanıyabilecek herhangi bir ünite bulunmamalıdır. Veri toplama sistemine kaydedilen tüm veriler zamanları ile birlikte düzenli olarak depolanır ve beş yıl boyunca saklanır.

(5) Veri toplama işleminde, dijital bağlantı protokolleri kullanılır.

(6) pH, Sıcaklık, Çözünmüş Oksijen, İletkenlik, Debi ve akış hızı ölçüm cihazları, 10-20 saniyelik periyodlarla ölçüm yapar. Ölçülen verilerin 5 dakikalık aritmetik ortalamaları Daire merkezi veri tabanına aktarılır. Kabin yazılımında ise tüm anlık veriler tutulur.

(7) KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat parametreleri ölçüm periyotları; cihazların ölçüm prensibine göre en az 5 dakikalık en fazla 1 saatlik aritmetik ortalamalar halinde Daire merkezi veri tabanına aktarılır. Kabin yazılımında ölçüm anlık verileri saklanır.

(8) Daire ilerleyen dönemde periyodik ölçüm süresinde değişikliğe gidebilir.

(9) Ölçümü yapılan parametrelerle birlikte çoklu sensör sistemindeki numunenin akış hızı ile tesisin bakım-onarım, yıkama, kalibrasyon, enerji kesintisi ve benzeri durumlarda belirtilen veriler, veri tabanına kaydedilir.

(10) Kabin yazılımı Daire tarafından belirlenen sınır değer aşımalarını Daire ve tesis yetkililerinden belirlenen kişilere kısa mesaj (SMS) veya elektronik posta ile haber veren özellikte olmalıdır.

(11) SAİS üzerinde yapılan tüm değişiklik ve işlemler, değişikliğin türü, zamanı ve açıklaması ile birlikte veri tabanında kayıt altına alınmalı, yazılımda görüntülenebilmelidir.

(12) Cihazlardan gelen tüm alarmlar, zamanları ile birlikte veri tabanında kayıt altına alınır.

(13) SAİS'te yer alan bilgisayar ve cihazların zaman ayarlarına müdahale edilemez ve gerekli tedbirler alınır.

(14) Tüm veri aktarım sistemi, ileride başka model ve özellikte cihazların istasyona eklenebileceği düşünülerek tasarlanır.

(15) Ölçülen değerler istasyon içerisinde kurulu olan bilgisayarın ekranında sürekli olarak görülmeli ve sistem yazılımı, verileri sürekli olarak Daire'ye iletebilecek yetenekte, kolay anlaşılabilir ve Türkçe olmalıdır. Verilerin gönderilemediği internet kesintileri, Daire sunucularındaki bakım ve benzeri durumlarda; yazılım üretilen tüm verileri, zaman sırasına uygun şekilde kayıpsız olarak Daire'ye gönderebilecek yetenekte olmalıdır.

(16) Kullanılan yazılım; beş dakikalık, saatlik, günlük, haftalık, aylık ve yıllık periyodlarda raporlama yapacak ve raporları grafik olarak gösterebilecek yetenekte olmak zorundadır.

(17) Yazılım, çıktı alabilme özelliğine sahip olacaktır.

(18) Veri ve ölçüm güvenliği hususunda tesis gereken tedbirleri alır.

- (19) SAİS'te toplanan veriler Daire merkezi veri toplama servisleri ile iletişime geçecek yapıda tasarlanmış olmalıdır.
- (20) Herhangi bir sebeple veri iletiminin sağlanamadığı durumlarda, 72 saat içinde sorun giderilerek, veri kaybı olmaksızın veriler Daire merkezi yazılımına gönderilir.
- (21) Tesis faaliyette olduğu süre içerisinde aylık en az %80 geçerli veri gönderme yüzdesini sağlamalıdır.
- (22) Dairenin, tesislere ait kabin bilgisayarına uzaktan erişimi sağlanır.
- (23) Kabin yazılımı kalibrasyon, doğrulama ve Bütünleşik Karşılaştırma Testi zamanları için alarm verme özelliğine sahip olmalıdır.
- (24) Kabin yazılımı numune alındığında; bağlı il müdürlüğü personeli/personellerine SMS veya mail gönderme yeteneğine sahip olmalıdır.
- (25) SAİS istasyonunda üretilen veriler, Daire tarafından belirlenen veri iletim protokollerine uygun olarak merkezi veri ağına iletilecek olup, konuyla ilgili veri iletim protokolü Daire tarafından yayımlanacaktır.
- (26) Daire gerekli gördüğü durumlarda tesis özelinde ve genelde numune alma senaryolarında, kabul edilebilir ölçüm değeri aralıklarında ve limit aşım değerlerinde değişikliğe gidebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Performans Testi, Kalibrasyon, Doğrulama ve Bütünleşik Karşılaştırma Testi

Genel hususlar

MADDE 13:

- 1) Cihazların kalibrasyonları, doğrulamaları ve performans testleri yapılmalıdır. Tesis; tüm cihazların performans testlerini ilk kurulum esnasında ve kalibrasyon veya doğrulamalarla hassasiyet kayıpları tespit edildiğinde yapar/yaptırır. Tesis, tüm cihazların kalibrasyonlarını yılda bir ve gerektiğinde, doğrulamalarını ise ayda bir yapar/yaptırır. Bu işlemlerden sonra bir rapor düzenlenerek kabin içerisinde bulunan dosyada ve sistem yazılımında kayıtlar, sertifikalar ve benzeri saklanmalıdır.
- (2) Tüm cihazların kalibrasyonu, doğrulamaları ve bakımları için plan yapılır ve gerçekleştirilen kalibrasyonlar, doğrulamalar ve bakımlar bu plana işlenir. Bu planlar, referans çözümlerin sertifikaları ve benzeri tüm kayıtlar kabin içerisinde yer alan bir dosyada ve sistem yazılımında saklanmalıdır.
- (4) Kullanılacak tüm ölçüm cihazlarının tayin limitleri, tesisin mevzuatta belirtilen sınır değerleri karşılamalıdır.
- (5) Tesis, TS EN ISO 15839 sayılı standarda uygun olarak kalibrasyon, bakım vb. işlemler için, planlanmış durma zamanı çizelgesi oluşturur. Sistemin çalışma ve durma zamanları, TS EN ISO 15839 sayılı standartta gösterildiği şekilde hesaplanır.

Performans testi

MADDE 14:

- (1) Kullanılan ölçüm ve analiz cihazlarının TS EN ISO 15839 sayılı Su Kalitesi - Su İçin Hatta Sensörler/Analiz Cihazı-Özellikler ve Performans Deneyi standardında belirtilen prosedüre göre performans testlerinin yapılmış olması gerekir.
- (2) Performans testi için, TS EN ISO 15839 sayılı standardın Ek-E'sinde verilen rapor formatları kullanılır. Test sonucunda, ölçüm ve analiz cihazlarının aşağıdaki özellikleri sağlanması gerekir.

	Sıcaklık	pH	İletkenlik	Çözünmüş Oksijen
	°C	Ph Birimi	Ölçüm aralığının yüzdesi	Ölçümün yüzdesi
Ortalama Hata	0,3	0,2	1	5 veya 0,2mg/L
Doğrusallık	0,2	0,1	0,2	2,5
Tekrarlanabilirlik	0,2	0,1	0,5	2,5 veya 0,1mg/L
Numuneden Gelen Matriks Etkisi	-	-	-	2,5
Sapma	0,2	0,1	0,5	2,5
Bileşik Performans Özelliği	0,5	0,3	1,5	6

(3) Yukarıdaki tabloda belirtilen “Bileşik Performans Özelliği” değerinin, TS EN ISO 15839 sayılı standarda göre düzenlenen belgede bulunmaması halinde, bu değer hesaplanırken; cihazın ortalama hata, doğrusallık, tekrarlanabilirlik ve sapma değerleri ile birlikte cihazın niteliğine göre çıkış direnci, besleme gerilimi, ortam sıcaklığı, ışık etkisi, örnek sıcaklığı, örnek akış hızı ve örnek basıncı gibi diğer etkiler de göz önüne alınarak hazırlanır.

(4) KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat ölçüm cihazlarının performans testleri yapılarak kayıtları saklanır.

(5) Tüm cihazların performans testleri ilgili firma teknik servisi tarafından yapılır.

Kalibrasyon

MADDE 15:

(1) Kalibrasyonlar ve hesaplamalar TS EN ISO 8466-1 Analitik Metotların Kalibrasyonu, Değerlendirilmesi ve Performans Özelliklerinin Tahmini Bölüm 1: Lineer (Doğrusal) Kalibrasyon Fonksiyonunun İstatistiksel Değerlendirilmesi Standardına uygun yapılır.

(2) Tüm cihazların kalibrasyonları sertifikalı referans maddeler kullanılarak yapılır.

(3) pH parametresi için kalibrasyon, 4-10 aralığında kapsayacak şekilde yapılır.

(4) Oksijen için yapılan ölçümler, genellikle % 100'lük çözünmüş oksijen doygunluğuna kadar doğrusal olduğundan, cihazların doygunluk derecesi % 0 ile % 100 arasında seçilir.

(5) İletkenlik parametresi için atık suyun niteliğine göre üretici/tedarikçi veya yüklenici tarafından uygun aralıklardan biri belirlenir ve kalibrasyonu yapılır.

(6) pH, Çözünmüş Oksijen ve İletkenlik ölçümleri için kalibrasyonlar; TS 9748 EN 27888 “Elektrik İletkenliği Tayini”, TS EN ISO 10523 sayılı “Su Kalitesi – pH Tayini”, TS 5677 EN 25814 “Çözünmüş Oksijen Tayini” standartlar veya diğer ulusal/uluslararası standartlar kullanılarak yapılır.

(7) KOİ parametresi kalibrasyonu 10-1000 mg/L aralığında yapılır.

(8) KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat ölçüm cihazlarının kalibrasyonları, ulusal/uluslararası standartlar ile sertifikalı referans madde veya değeri bilinen referans madde kullanmak suretiyle yapılır.

(9) SAİS Numune Alma Cihazı +4°C’de kalibreli olmalı ve her yıl kalibrasyonu tekrar edilmelidir.

Doğrulama

MADDE 16:

(1) Doğrulama testleri TS 5822-1 ISO 5725-1 sayılı Ölçme Metotlarının ve Sonuçlarının Doğruluğu (Gerçeklik ve Kesinlik) Bölüm 1: Genel Prensipler ve Tarifler standardında belirtilen yöntemlerle yapılır.

(2) Cihaz doğrulaması sonucunda, ölçülen değerlerin $\pm\%10$ saptığı durumlarda kalibrasyon yenilenerek doğrulama testi tekrarlanır.

Bütünleşik karşılaştırma testi**MADDE 17:**

(1) Bütünleşik Karşılaştırma Testi; sistemden SAİS numune alma cihazı ile Daire gözetiminde otomatik olarak alınan numunelerin mevzuatta yer alan parametreler ile SAİS ölçümlerinin karşılaştırması amacıyla yapılır. Bütünleşik karşılaştırma testi için endüstriyel tesislerden, 3 ayda 1 kez, evsel/kentsel tesislerden 6 ayda 1 kez numuneler alınarak yetkili laboratuvarlarında analiz edilir. Analiz sonuçları Daireye raporlanır. Raporlar kabin içerisindeki bilgisayarda pdf formatında saklanır ve Dairenin uzaktan erişimle raporlara ulaşımı sağlanır. Raporda, sınır değerleri ile otomatik alınan numunenin SAİS ölçüm sonuçları ve laboratuvar analiz sonuçları bir arada yer almak zorundadır. Tesis, Bütünleşik Karşılaştırma Testi numunesine ait anlık SAİS ölçüm değerlerini sistemden alınan bir çıktı ile raporda yer almak üzere yetkili laboratuvara verir.

ALTINCI BÖLÜM**Kurulum ve Kabul İşlemleri****SAİS proje başvuru dosyası****MADDE 18:**

(1) SAİS kurulumu yapacak tesis, başvuru dilekçesi ile birlikte aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile Proje Başvuru Dosyasını hazırlar. Proje Başvuru Dosyasında;

a) Numune alma noktası ve kabinin yeri için önerilen yer, (bu yer daha sonra Daire tarafından onaylanacaktır),

b) Ölçüm probleminin/cihazlarının Türkçe olarak çalışma prensibi, dayandığı ulusal/uluslararası standartları gösteren metot seçimi ile cihazı tanıtan diğer dokümanlar,

c) SAİS Numune Alma Cihazı teknik özellikleri ve sertifikası,

ç) Önceden kurulumu tamamlanmış SAİS'lerde ilave problemlerin, ölçüm cihazlarının (KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat) ve SAİS numune alma cihazının sisteme entegrasyonuna ilişkin bilgiler,

d) Tesisin geriye dönük en az 1 yıllık iç izleme verileri, atık su karakteri ve girişim unsurları,

e) Yazılım ve veri aktarımına ilişkin tasarım,

f) İlgili tüm diğer bilgiler,

yer almak zorundadır.

Başvuru**MADDE 19:**

(1) SAİS kurulumu gerekli bilgi ve belgelerle Proje Başvuru Dosyasını hazırlar ve Daireye sunar. SAİS ile ilgili başvurular Daire tarafından değerlendirilir. Eksiklik tespit edilmesi halinde başvuru reddedilir. Tesis, tüm belgeleri tamamlayarak yeniden başvuru yapar.

(2) Eksiklikleri bulunmayan veya eksikliklerini tamamlamış olan tesislere, Daire dosya onayı verilir.

(3) Dosya onayı almış tesis SAİS kurulumunu en geç 90 gün içerisinde tamamlar.

(4) SAİS istasyon kurulumu tanınan süre içerisinde tamamlandıktan sonra 30 gün süre ile kalibrasyon, karşılaştırma ve doğrulama çalışmaları yapılarak kurulum için gerekli tüm işlemler tamamlanır. Karşılaştırma çalışmaları SAİS'te ölçülen tüm parametrelerin yetkili bir laboratuvarla haftada 2 kez eş zamanlı olarak, toplam 8 kez ölçüm ve analiz edilmesidir. Karşılaştırma sonuçları belirtilen sistem onay dosyasında Daireye sunulmak üzere yer alır.

(5) Karşılaştırma çalışmalarında iki ölçüm yapılır. Ölçümler cihazın performansını ve atıksu analiz performansını kapsar. Ölçümler Dairenin onayladığı laboratuvar eşliğinde yapılır ve kayıt altına alınır.

(6) Ölçüm yapılan her bir laboratuvar numune sonucu ile eş zamanlı on-line cihazdaki ölçüm sonucunun sapma oranının \pm %20 olması halinde karşılaştırma testi başarılı sayılır.

(7) Laboratuvara gönderilen numune sonucu ile eşzamanlı on-line cihazdaki ölçüm sonucunun sapma oranının \pm %20 olması halinde Bütünleşik Karşılaştırma Testi başarılı sayılır. KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat parametrelerinde Sapma oranında \pm %20 başarının sağlanamaması durumunda 10 gün içinde düzeltici faaliyet uygulanarak tekrar numune alınır ve başarı elde edilene kadar işlemler tekrarlanır. Laboratuvar analiz raporunda; sadece AKM parametresi için verilen sonuç, ilgili tesis sektör tablosunda bulunan sınır değerinin yarısından düşük olan değerlerde sapma oranı aranmaz, uygun kabul edilir. Örn: AKM sınır değeri 200 mg/L olan tesislerde 100 mg/L nin altında sapma oranı aranmaz gibi.

SAİS sistem onay dosyası

MADDE 20:

(1) Kurulumu tamamlanmış ve 30 gün süre ile kalibrasyonu yapılmış SAİS'lerin Daire merkezi veri tabanına bağlantıları yapılabilmesi için tesis tarafından Daireye sunulmak üzere Sistem Onay Dosyası aşağıdaki bilgi ve belgeleri içerecek şekilde hazırlanır:

- a) Tüm cihazların performans testleri, kalibrasyonları ve doğrulamaları,
- b) Veri kalitesi ve güvenilirliği için numunelerin SAİS'te ölçülen tüm parametrelerde yetkili bir laboratuvarla haftada 2 kez eş zamanlı karşılaştırma çalışmaları,
- c) Daire merkez yazılımına veri aktarımına ilişkin prosedür,
- ç) SAİS Numune Alma Cihazı örnek numune alma çalışmaları,
- d) SAİS yetkili personeli ile ilgili bilgiler ve aldığı eğitimler,
- e) Önceden kurulan SAİS'lere ilave ölçüm cihazları ve SAİS numune alma cihazı entegrasyonu ile ilgili belgeler yer alır.

Sistemin yerinde incelenmesi ve sistemin onayı

MADDE 21:

(1) Sistem Onay Dosyasını Daire'ye sunan tesislere kurulan SAİS, Daire tarafından yerinde incelenir.

- a) Yerinde inceleme, SAİS'in; iç ve dış özelliklerinin, cihaz, alet ve ekipmanlarının, işletiminin, teknik personelin yeterliliğinin, dokümanlarının, kayıtlarının, veri güvenilirliğinin ve ölçüm kalitesinin, Daire merkezi veri tabanına bağlantıların, yazılımın yerinde ve uygulamalı olarak değerlendirilmesini ve bu kurallara uygunluğunu kapsar.
- b) İnceleme sırasında Daire görevlilerine her türlü bilgi ve belgenin ibraz edilmesi ve inceleme komisyonunca gerekli görülen analiz ve ölçümlerin yapılması zorunludur.
- c) İncelemelerde tesis yetkilisi, SAİS sorumlu personeli ve yüklenici firma yetkilisi hazır bulunur.
- ç) İncelemelerde, Daire yetkilileri tarafından sistemin uygunluğu kontrol edilir. Tespit edilen hususlar; Daire, tesis yetkilisi ve yüklenici firma olmak üzere en az üç kişiden oluşan komisyon ile tutanak altına alınır. Kurulumu tamamlanan sistemlerin Daire merkez yazılımından verilerinin kesintisiz en az on gün süresince izlenmesini müteakip, sistem onayları Daire tarafından verilir.
- d) İnceleme sonucunda eksiklik tespit edildiye, Daire tarafından resmi yazı ile tesise bildirilir. Tesis bir ay içerisinde eksikliğini gidermelidir. Eksiklikleri giderilen sistemler gerekli hallerde yeniden denetlenir. Daire merkez yazılımından verilerinin kesintisiz en az on gün süresince izlenmesini müteakip, sistem onayları Daire tarafından verilir.
- e) Belirtilen süre içerisinde eksiklikler tamamlanamamış veya yine eksiklik tespit edilmişse sistemin onayı yapılmaz. Bu durumda tesis, revize Proje Başvuru Dosyasını hazırlar ve Daireye sunar.

YEDİNCİ BÖLÜM

Cezai İşlemler ve Yaptırım

Cezai işlemler ve yaptırım

MADDE 22:

- (1) SAİS ile ölçülen parametrelerin ölçüm sonuçlarında, veri iletiminde veya numunelerle ilgili herhangi bir değişiklik yapıldığı tespit edilmesi halinde; Çevre Yasası ile ilgili hükümleri uygulanır.
- (2) SAİS kurmakla yükümlü tesisler kurulum işlemlerini bu kurallarda belirtilen süre içerisinde tamamlamaz ise Çevre Yasasının ilgili hükümleri uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Genel güvenlik önlemleri

MADDE 23:

- (1) SAİS'lerin kurulması, işletilmesi ve bakımı aşamalarında TS EN ISO 5667-1 sayılı Su Kalitesi - Numune Alma - Bölüm 1: Numune Alma Programlarının ve Numune Alma Tekniklerinin Tasarımına Dair Kılavuzunda belirtilen genel güvenlik önlemleri alınır.
- (2) Herhangi bir sebeple sistemden numune alınmasının gerektiği durumlarda, tüm güvenlik önlemlerinin alındığından emin olunur.
- (3) İlgili sağlık ve güvenlik mevzuatında belirtilen hususlara dikkat edilir.
- (4) Toksik sıvıların veya dumanların bulunabileceği ve patlayıcı buhar oluşabilecek durumlarda SAİS'in işletmesi ve bakımı aşamalarında gerekli tedbirler alınır.

(5) Atık suyun tahliye edildiği noktalar fiziksel erişimin zor olduğu ve uzak noktalarda bulunan borular veya açık kanallar şeklinde olabilir. Bu ve benzeri durumlarda, gerekebilecek güvenlik önlemleri özel donanımlar ile alınır.

(6) Endüstriyel işlemlerde kullanılmış olan ve atık suda bulunabilecek yağ gres, asidik ve bazik maddeler, yüksek oranda askıda katı madde veya alevlenebilir sıvılar ve gazlar gibi bazı bileşenlerin bulunabileceği durumlarda, olası kaza risklerinin önüne geçmek amacıyla kişisel koruyucu donanım, dış ortam kamerası, alarm ve benzeri güvenlik çözümleri kullanılarak gereken tedbirler alınır.

(7) Tesisler, TS EN ISO 5667-1 sayılı, TS EN ISO 5667-3 sayılı ve TS ISO 5667-10 sayılı standartlarda yer alan ve bu kurallarda belirtilmeyen diğer tüm güvenlik hususlarına uymakla yükümlüdür.

Parametrelerde değişiklik yapılması

MADDE 24:

- (1) Daire, SAİS'te izlenecek parametre sayısında değişiklik yapabilir.
- (2) Daire parametrelerle ilgili değişikliklere ilişkin hususları belirler.

SAİS Teknik Hususları

MADDE 25:

SAİS kurmakla yükümlü tüm tesisler ve Daire aşağıda yer alan bölümlerde belirtilen teknik hususlara riayet edecektir.

(1) SAİS yazılımı, otomatik alınacak numuneler için; yasal standartlarda yer alan KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat parametrelerinden herhangi birinde sınır değer aşıldığında ve pH parametresi 6-9 aralığının dışına çıktığında alarm verir. Herhangi bir parametre için ölçüm süresi 15 dakikanın üzerinde olan sistemlerde ilk alarmda; diğerlerinde ise ardışık olarak üçüncü alarma ulaşıldığında SAİS numune alma cihazı iki saatlik 6 litre kompozit numune almaya başlar. Yukarıda bahsi geçen senaryo her gün için 00.01-23.59 saatleri esas alınarak en fazla bir kez gerçekleştirilir.

(2) Bu Yönetmelikte geçen; karşılaştırma çalışmalarında iki ölçüm yapılır. Ölçümler cihazın performansını ve atıksu analiz performansını kapsar. Söz konusu ölçümler haftada iki kez arıtma tesisi giriş ve çıkışından olmak üzere toplamda 8 defa tekrarlanır. Ölçümler Daire tarafından belirlenen çevre ölçüm ve analizleri yeterlik belgesine sahip laboratuvar eşliğinde yapılır ve kayıt altına alınır.

(3) Ölçüm yapılan her bir laboratuvar numune sonucu ile eş zamanlı çevrim içi cihazdaki ölçüm sonucunun sapma oranının \pm %20 olması halinde karşılaştırma testi başarılı sayılır.

(4) BKT için Daire gözetiminde alınarak çevre ölçüm ve analizleri yeterlik belgesine sahip laboratuvara gönderilen numune sonucu ile eşzamanlı on-line cihazdaki ölçüm sonucunun sapma oranının \pm %20 olması halinde BKT başarılı sayılır. KOİ, AKM, Nitrit ve Nitrat Sapma oranında \pm %20 başarının sağlanamaması durumunda 10 gün içinde düzeltici faaliyet uygulanarak tekrar numune alınır ve başarı elde edilene kadar işlemler tekrarlanır. Laboratuvar analiz raporunda; sadece AKM parametresi için verilen sonuç, ilgili tesis sektör tablosunda bulunan sınır değerinin yarısından düşük olan değerlerde sapma oranı aranmaz, uygun kabul edilir. Örn: AKM sınır değeri 200 mg/L olan tesislerde 100 mg/L nin altında sapma oranı aranmaz gibi.

(6) SAİS numune alma cihazı; üzerinde şifresi oluşturulabilir bir kilit sistemi ile donatılmalıdır. SAİS numune alma cihazı; en az 6 litrelik 4 adet numune alma şişelerine

sahip olmalı ve numune alma şişeleri Dairenin belirleyeceği senaryolara uyum sağlayacak hacim ve sayıda ayarlanabilir özellikte olmalıdır.

(7) Kabin yazılımı kalibrasyon, doğrulama ve BKT zamanları için alarm verme özelliğine sahip olmalıdır.

(8) SAİS'ten de sorumlu tesis çalışanı personel; istasyonda günlük kontrol yapmalı ve bu kontrolünü bir liste ile kayıt altına almalı ve kayıtları istasyonda en az 5 yıl süre ile saklayarak dosyalamalıdır.

(9) Kabin yazılımı numune alındığında; Daire personeli ve/veya personellerine SMS veya mail gönderme yeteneğine sahip olmalıdır.

(10) SAİS istasyonunda üretilen veriler, Dairece belirlenen veri iletim protokollerine uygun olarak Daire merkezi veri ağına iletilecek olup, konuyla ilgili veri iletim protokolü Daire tarafından yayımlanacaktır.

(11) Daire gerekli gördüğü durumlarda tesis özelinde ve genelde numune alma senaryolarında, kabul edilebilir ölçüm değeri aralıklarında ve limit aşım değerlerinde değişikliğe gidebilir.

(12) Daire verilen izne ek olarak SAİS ile ilgili daha detaylı Teknik hususları belirler.

(13) Belirenen teknik hususlar izne ek olarak verilebilir.

Soğutma Suyu ile ilgili özel durumlar

MADDE 26:

- (1) Hem ters ozmoz, hem de soğutma suyunu derin deşarj yapan tesisler, eğer mümkün ise sistemlerini birleştirerek tek kabin kurarak tek izleme yaparlar.
- (2) Birleştirme imkanı olmayan ve derin deniz deşarjı yaparak çıkış sularını alıcı ortama deşarj eden tesislerin (kesikli çalışan tesisler hariç); soğutma suyu giriş ve çıkış debileri numune alma yönünden Daire tarafından çevrim-içi takip edilecektir. Bu işleme başlamadan önce Dairenden yazılı onay alınması zorunludur.
- (3) Mevcut durumda çıkışlarında SAİS kurulu soğutma suyu tesisleri; giriş suyunda da debi ve sıcaklık ölçümü yaparak sonuçlarını çevrim-içi bağlantı ile sisteme aktaracaktır.
- (4) Bu tesislerde teşkil edilecek numune alma cihazı, yönetmelikte belirtildiği gibi dijital sinyal ile otomatik numune alabilecek kabiliyette, alınan numuneyi soğutarak koruyan, otomatik sıralı soğutmalı çoklu, TS ISO-5667-10 standardına uyumlu bir numune alma cihazı olacaktır.
- (5) Burada amaçlanan Dairenin gerekli görüldüğünde uzaktan tetikleme ile otomatik numune alınabilmesidir. Böylelikle dijital ortamda uzaktan denetim yapılabilecektir.
- (6) Bu tesislerin giriş ve çıkışlarında teşkil edilecek debimetre ve otomatik numune alım cihazı için kabin veya kamera zorunluluğu yoktur, ancak tesisin bulunduğu yer ve coğrafi koşullar göz önüne alınarak, cihazların çalışma koşullarının etkilenmemesi için kabin veya başka gerekli fiziki tedbirler ilgili tesis tarafından dikkate alınmalıdır.
- (7) Numune alma cihazına dijital kilit veya anahtar eklenerek numunelerin güvenliği sağlanacaktır.
- (8) Tesisler debi, sıcaklık ve numune alma cihazlarının bağlantı ve kurulum alt yapısını hazırladıktan sonra bu Yönetmeliğe uygun başvurusunu Daireye yapacak ve başvuruya Yönetmeliğe uygun işlem yapılacaktır.

Kanalizasyon sistemi olan bölgelerde bulunan ters ozmoz tesislerine ait özel durumlar

MADDE 27

- (1) Kanalizasyon sisteminin olduğu bölgelerdeki ters ozmoz tesisleri; ters ozmoz suyu giriş ve çıkış debileri numune alma yönünden Daire tarafından çevrim-içi takip edilecektir. Bu işleme başlamadan önce Daireden yazılı onay alınması zorunludur.
- (2) Mevcut durumda çıkışlarında SAİS kurulu tesisler; giriş suyunda da debi ölçümü yaparak sonuçlarını çevrim-içi bağlantı ile sisteme aktaracaktır.
- (3) Bu tesislerde teşkil edilecek numune alma cihazı, yönetmelikte belirtildiği gibi dijital sinyal ile otomatik numune alabilecek kabiliyette, alınan numuneyi soğutarak koruyan, otomatik sıralı soğutmalı çoklu, TS ISO-5667-10 standardına uyumlu bir numune alma cihazı olacaktır.
- (4) Burada amaçlanan Dairenin gerekli görüldüğünde uzaktan tetikleme ile otomatik numune alınabilmesidir. Böylelikle dijital ortamda uzaktan denetim yapılabilecektir.
- (5) Bu tesislerin giriş ve çıkışlarında teşkil edilecek debimetre ve otomatik numune alım cihazı için kabin veya kamera zorunluluğu yoktur, ancak tesisin bulunduğu yer ve coğrafi koşullar göz önüne alınarak, cihazların çalışma koşullarının etkilenmemesi için kabin veya başka gerekli fiziki tedbirler ilgili tesis tarafından dikkate alınmalıdır.
- (6) Numune alma cihazına dijital kilit veya anahtar eklenerek numunelerin güvenliği sağlanacaktır.
- (7) Tesisler debi, sıcaklık ve numune alma cihazlarının bağlantı ve kurulum alt yapısını hazırladıktan sonra bu Yönetmeliğe uygun başvurusunu Daireye yapacak ve başvuruya Yönetmeliğe uygun işlem yapılacaktır.